1 Korin
Okoro buk nukan onoktapau

Pol ko Efesas mena raianik, okoro pas Korin roasiret jer we marowon. Korin mena kiro Akaia provins opok rau. Kiro mena Krik roasiret sosop rain. Jura roasiret ak nais kiro opok rain. Meter Pol ko kiro mena pote raumoi, Anut nukan ämän tamaronuk, kiro pakan roasiret sosop akan woiaka Jisas mesin epar moin. Korin mena karauk roasiret ak osap sosop orip, utianik, ak onok aru sosop miäin. Ak sapum onok mianik, sät eitek jou me rain. Pol nukas Kristen roasiret akanun ronkateanik, ak kiro onok wa keserau rai jer we marowon. Akan woiak Jisas mesin epar moin sakau ate rawe rai awarowon.

Okoro buk tainoraun ämän

1:1-9 Pol nukas Korin roasiret awarowon.

1:10–4:21 Pol nukas Kristen roasiret aka aka inäianik, atap atap sarau miäi mesin ämän awarowon.

5:1–7:40 Karauk roasiret ak sapum onok miäi, Pol nukas ak ätäi Anut nukan ämän tainorianik, jekur rawaun rai awarowon.

8:1–11:1 Kristen roasiret pak sät eitek jou muriäi roasiret pak akan ämän.

11:2–14:40 Kristen roasiret ak owoseanik, Anut nukan sarau murumoi, kon enip jou muraiei.

15:1-58 Krais ko meiemara, ätäi siräiewon senek roasiret ak nais ätäi siräiäiei.

16:1-4 Jisas mesin woiaka epar moin roasiret Judia* provins opok usu oi rauna, karauk

roasiret akas aiauk turur mianik, ak sarwa-
raun ämän.
16:5-24 Pol nukas karauk ämän nukanun are-
moi, kon ämän patarwon.

Pol nukas Korin menan Kristen roasiret jer we marowon.

1 O jaiat, Korin menan Kristen roasiret, is Pol,
Anut nukasar is Jisas Krais nukan ämän oi ariaun
sare murowon iken jaunok, Sostenes ko erek is
pak raianik, iwes ak jer we maromur.

2 O jaunokot, okoro jer iwes ak Kristen roasiret
Korin mena rai surmaromur. Ak Krais Jisas pak
pasar rai, okon, Anut nukas kon roasiret eposek
sare marowon. Ko ak pak roasiret erekapu okoro
omnokou opok iken Näwäu, Jisas Krais nukan
enip jou muriäi pak erek kon roasiret eposek
rawaun urwarowon. Jisas Krais ko ik ak pak erek
iken Näwäu.

3 Is Anut keser auriäim, ko iken momonek
pak, iken Näwäu, Jisas Krais pak awan woiawa
näu oripas ak sarwarna, akan woiaka päurar
rawaiei.

4 Is orip orip ak mesin isan Anut pere auriäim,
owon, ak Jisas Krais pak pasar rauna, kos ak kon
wou näu oripas eposek sarwarowon.

5 Is ak mesin Anut ‘pere’ auriäim, owon, kos ak
sarwareanik, osap erekapu ariäu. Ronkat eposek
aronuk, ak kon ämän eposek äpu mianik, karauk
roasiret awareäi.

6 Krais nukan ämän akan woiaka uru sakau
rau. Roasiret akan onok aparianik, ak Krais
nukan ämän kiro epar äiäi.

7 Keseria, ak rusapai, iken Näwäu, Jisas
Krais ätäi amop kowaun kame raianik, ak osap
erekapu akan totomaka sarwaraun rai. Anut
nukan Osou Näus kiro osap orip orip ariäu.
8 Jisas nukasar akan woiaka epar moin
sakau maronuk, ak sakau tai rauna, omnokou
wasaräun ses kowai. Keseria, iken Näwäu, Jisas
kowai ses opok, akan enmakap kar ämän wa
rawai.
9 Anut nukas ak kon mokoi, iken Näwäu, Jisas
Krais pak tururaun urwarowon. Anut nukasar
kon ämän erekapu orip orip tainoriäu, okon, ik
äpu kos ik rapor kamoikonuk, ik Jisas pak eposek
rawam.
10 O jaiat, iken Näwäu, Jisas Krais nukan enip
pakaima is ak sakau ämän awarom, ak erekapu
ämän karar mowe. Ak atap atap wa inäiäu.
Woiaka karar orip pak ronkat karar orip pak
eposek rawe.
11 O jaiat, karauk Klowi nukan owa raiäi roat
koianik, akas ak woiaka karar orip wa raiäi, aka
aka ämänis weräiäi ämän airoin roimin.
12 Kiro mesin is okoro ämän awaraurim. Ak
karar karar ämän atap äiäi. Karauk akas äiäi,
“Is Pol tainoriäim.” Karauk akas äiäi, “Is
Apolos tainoriäim.” Karauk akas äiäi “Is Pita
tainoriäim.” Ätäi karauk akas äiäi, “Is Krais
tainoriäim.” rai äiäi.
13 Ak kiro onok keseria, kiro ak Krais eteinak
senek atap atap inäiäi. Utianik, is Pol akan onok
aru jäkäi maraun am äpäs opok meiemin ra? Ak
isan enim pakaima an join* ra? Wa senes, wa.
14 Is ak kamuk roasiret sosop isan ipias an
jomarau wa. Is Krispas, Gaias ori karar an

jomatomin. Kiro mesin is Anut ‘pere’ auriäim.
15 Keseria, kar ros ak isan enip pakas an join
rai wa äiäi.
16 (O, kiro epar, is Stefanas nukan tupsiu
ran an kurwaromin. Is karauk isan ipias an
kurwaromin ra, wa ra, is ronkatäu senek wa.)
17 Krais nukas is roasiret an jomaraun
äsimoirau wa, is kon Ämän Eposek roasiret
awaraun äsimoirowon. Isan ämän roat akan
ämän areai senek wa. Kiro ämän roat akan
ronkat pakas kowau wa. Is erar roat akan ronkat
tainormoi, ämän momin maro, Jisas Krais am
äpäs opok meiewon kiro saraus ik sareikau wa.

Krais ko Anut nukan ronkat eposek pak sakau pak ate rau.

18 Is äpu, kiro roat ak wasaräun roat, akas Jisas
Krais ko am äpäs opok ak imwaraun meiewon
kiro ämän roumana, akan ronkatis kiro otop
ämän rai äiäi, utianik, ik roasiret kos ätäi
imäikora ik äpu kiro ämän Anut nukan sakau
orip.
19 Anut nukan ämän meter jer we moin kiro
kesek rau, “Is äpu miäi roat akan ronkat eposek
oi kuräm. Is roat ak ronkat eposek orip äiäi akan
ronkat aru maram.” *Aisaia 29:14*
20 Kesernuk, kiro äpu miäi roat ak owosäiei?
Kiro sintore ämän tamareäi roat pak okoro
omnokou pakan roat ämänis weräiäi pak ak
owosäiei? Kiro roat Anut nukas okoro omnokou
pakan ronkat kiro eposek wa, kiro roat akan
ronkat otop senek ätäware mowon.
21 Anut nukan ronkat eposek senes, okon,
okoro omnokou pakan roasiret akan ronkat

pakas ko äpu mau senek wa. Akan ronkat kon
ämän roasiret awareäum kiro ämän otop ro
nukan senek, utianik, Anut nukas kiro ämänis
roasiret akan woiaka epar moin imwaraun kon
wou ereriäwon.
22 Juda roasiret ak kurur atap atap aparaun
keseriäi. Grik roasiret ak ronkat eposek owaun
keseriäi.
23 Utianik, ik Krais an äpäs opok meiewon
nukan ämän awaroram, kiro ämänis Juda
roasiret Anut siakup potaun apu sorwareäu.
Karauk omsau pakan roasiret akan ronkat kiro
ämän otop roat akan ämän senek.
24 Utianik, kiro roasiret Anut nukas Jisas tain-
oraun urwarowon, ak Juda roasiret ra, Grik
roasiret ra, ak äpu kiro Krais nukan ämän, Anut
nukan sakau pak kon ronkat eposek pak ko
pakas kowon.
25 Roat akas Anut nukan ronkat kiro aru rai
memeniariäi, utianik, kiro ron ronkat, kos om-
nokou pakan ronkat erekapu itimware rau. Roat
akas Anut nukan sakau eteinak äiäi, utianik,
kiro sakau eteinakus roat akan sakau erekapu
itimwareäu.
26 O jaiat, ak rusapai ronkatewe, ak meter owo
senek rain opok Anut nukas Jisas Krais tainoraun
urwarowon kiro ätäi ronkatewe. Ak kamuk
opok, roat sosop okoro omnokou pakan ronkat
eposek orip rawau wa. Roat sosop ak enmaka
jou orip rawau wa. Roat sosop ak roat näunäu
akan tupsiu pakan päu wa.
27 Utianik, äpu roasiret Anut nukas oioraka
naun rai, otop roasiret sare marowon. Ko
roasiret sakau orip oioraka naun rai, roasiret

sakau wäpik sare marowon.
28 Inok roasiret okoro omnokou opok, karauk
roasiret akan ronkat ak eposek wa, ak kiro
roasiret sauk mareäi, Anut nukas kiro roasiret
sare marowon. Ko roasiret enmaka wäpik sare
marowon. Kiro onokun, owo osap roasiret akas
kiro näwäu rai ronkateäi, Anut nukas mekesirap
marowon.
29 Keseria, kar ros nukasar kon enip Anut
nukan amukup kämioik mau senek wa.
30 Anut nukasar ak Jisas Krais pak pasar
marowon rai. Kos Jisas ik ronkat eposek
ikaun onoktapau mukowon rau. Jisas Krais
nukas karar ik Anut nukan amukup roasiret
tuku aikianik, kon onok eposek tainori ariaun
sare mukowon. Jisas Krais am äpäs opok
meiewon, okon, Anut nukas iken onok aru pakan
imäikowon. Kesernuk, kiro onok arus ik ätäi
kamoikau senek itok wa.
31 Keseria, Anut nukan ämänis äiewon senek,
ko keser äieu, "Inok ro kon sarau mowon
mesin kon enip jou mauria, ko Näwäu nukas ko
kiro sarau maun sakau nuruwon ronkateanik,
Näwäu nukan enip karar jou mai." *Jeremaia 9:24*

2

Krais meiewon ämän

1 O jaiat, is amke ak siarakap koimin opok,
Anut nukan ämän ämäi rawon ak awaromin. Is
ak ämän roat ronkat sosop orip akas areai senek
awarau wa.
2 Is keser ronkatemin is ak kamuk raianik, is
karauk osap mesin ronkatemoi, ak wa awaram.

Is Jisas Krais ko am äpäs opok meiewon karar
ronkateanik, awaram.
3 Keseria, is ak siarakap koimin ses opok, is
sakau wäpik, is kirekirermoi, imine orip raimin.
4 Is Jisas nukan ämän maromin kiro karauk
äpu miäin roat akan ronkat pakas akan ronkat
piriraun rai awariäi senek awarau wa, utianik,
Anut nukan Osou Näu kon sakaus isan oisau
sakau murowon, okon, ak äpu moin kiro Anut
nukan ämän maroita, roin.
5 O jaiat, is kiro onok kesermin, owon, isan
ronkat akan woiaka epar moin kiro Anut nukan
sakau karar opok mowe, äpu roat akan ronkat
wa tainorau.

Anut nukan ronkat eposek.

6 Utianik, ik areäum, kiro ämän ronkat eposek
pakas penuk, areäum. Roasiret ak Anut nukan
onok pakas sakau moin ak iken kiro ämän
awareäum roianik, äpu moin. Utianik, kiro
ämän eposek ak äpu moin, kiro okoro omnokou
pakan äpu miäi roat pak okoro omnokou pakan
roat näunäu pak akan ronkat pakas päu wa. Kiro
roat erekapu wasaräiei.
7 Wa senes wa, ik Anut nukan ämäiwan ämän
kon ronkat eposek pakas peäu awarom. Meter
Anut nukas okoro omnokou ate mau wa opok,
kon ronkat eposek pakas ik ko pak omar oik
jekur rawaun sare mukowon.
8 Okoro omnokou pakan roat näunäu ak kiro
ämän eposek äpu wa, owon, ak ko äpu moin
maro, ak iken Näwäu ko enip jou orip am äpäs
opok wa äsäi mowoi.

9 Utianik, Anut nukan ämän meter jer wein
keser äieu, “Owo osap kar ro amukus meter
aparau wa pak, ämän raukus rowau wa pak, owo
osap tawa päi wa ronkateäu, kiro osap eposek
senes Anut nukas roasiret ko mesin woiakas
meiein owaun sare marowon rau.” *Aisaia 64:4*
10 Utianik, Anut nukas kon Osous ik kiro osap
amop ätär mukowon.

Anut nukan Osou Näus osap erekapu ämäi rai
itaneanik, apwareäu. Anut nukan ronkat ämäi
rau ran ko amop apariäu.
11 Kar ros kar ron ronkat owo senek rau ko
äpu mau senek wa. Wa senes, wa. Kiro ron osou
nukas karar kiro ron ronkat owo senek rau äpu
miäu. Kiro senek, kar ros Anut nukan ronkat
owo senek rau äpu wa miäu. Anut nukan Osous
karar Anut nukan ronkat owo senek rau äpu
miäu.
12 Ik okoro omnokou pakan osou owau wa,
ik Anut nukas kon Osou Näu ikowon oumun.
Keseria, ik Anut nukas owo osap erar ikowon
erekapu äpu maun itok.

13 Okoro ämän eposek ik ak awarom, kiro roat
akan ronkat pakan oianik, awarau wa. Anut
nukan Osou nukasar ik tamukonuk, ak kiro
ämän awarom. Ik okoro Osou Näu nukan epar
ämän roasiret Osou Näu orip awareäum.
14 Utianik, kar ro ko Anut nukan Osou Näu
owau wa, ko osap eposek Anut nukan Osou Näu
pakas kowai kiro wa owai. Owon, kon ronkat
kiro osap onoktapau wäpik, ko kiro osap nukan
onoktapau äpu mau senek wa, owon, roat Osou
Näu orip ak karar kon onoktapau äpu maun itok.

15 Kar ro ko Osou Näu orip ko osap erekapu
aparianik, wasarewareäu, utianik, kar ros kiro
ro nukan onok wasaräun senek itok wa.
16 Anut nukan ämänis keser äieu,
“Inokos Anut Näwäu nukan ronkat äpu miau?
Inokos ko ronkat eposek nuraun itok?”
Aisaia 40:13
Kar omnokou pakan ros keseraun senek itok wa.
Utianik, iken ronkat kiro Krais nukan ronkat
senek.

3

Ik Anut nukan sarau miäum roat.

1 O jaiat, is ak roat Anut nukan Osou Näu
orip awareäim senek awarau wa. Is ak okoro
omnokou pakan roasiret onok aru miäi senek
awaromin. Ak roasiret rusapai woiaka epar
moin senek, okon, is ak mokoinakut senek
awaromin.
2 Is ak mokoit senek apur karar aromin, o
sakau arau wa, owon, ak o sakau jaun itok wa.
Rusapai ran ak o sakau owaun senek itok wa.
3 Owon, ak okoro omnokou pakan roasiret
senek raiäi. Ak aka aka enmakap ämän mu-
rateanik, ketäiäi. Epar senes, kiro onok keseriäi
kiro okoro omnokou pakan onok.
4 Ak atap atap inäiemana, karauk akas äiäi
“Is Pol tainoriäim”, karauk akas äiäi, “Is Apolos
tainoriäim”. Kiro ak okoro omnokou pakan
roasiret akas keseriäi senek keseriäi.
5 Ak jekur ronkatewe. Apolos ko inok? Pol
ko inok? Ik erar Anut nukan sarau roat ori,
Näwäu nukas kon sarau ak woiaka epar maun

rai sare mutowon. Iu karar karar iwen sarau
atap miäumur.
6 Amke isas o uku wemin, Apolos nukas ruris o
uku kameäwon, utianik, Anut nukas kiro o uku
sakau nurunuk, tu peäu.
7 Inok ros o uku weäu ra inok ros o uku
kameäu ra kiro ro näwäu wa, utianik, Anut
nukas kiro o uku sakau nurunuk, tu peäu, ko
karar näwäu senes.
8 Inok ros o uku weäu, inok ros o uku kameäu,
au erek Anut nukan sarau karar miäir. Anut
nukas tawa kiro roat owo sarau moin siar osap
atap atap arai.
9 Iu erek Anut nukan sarau karar miäumur. Ak
Anut nukan woi.

Ak ran Anut nukan ou.
10 Anut nukas kon wou näu oripas is sareirnuk,
kiro ou eposek maun ätär muronuk, is ou tutu
ou eposek miäi roat akas sakau miäi senek ate
rawaun kure potomin. Karauk roat akas kiro
tutu opok ou morai. Utianik, roat karar karar
ak jekuriar kiro tutu opok ou maiei.
11 Anut nukas Jisas Krais kamukan ou tutu
sakau senek tai mowon rau, okon, kar ros kiro
kamukan ou tutu awau tai mau senek itok wa.
12 Karauk roat ak kiro ou tutu opok ou maun
aiauk eposek ra, aiauk gol* ra, silva* ra oianik,
ou sakau miäi. Utianik, karauk roat ak am ra,
kamap pisau ra, amurik ra oianik, ou miäi.
13 Wasarewaraun omre opok, ro nukan sarau
owo senek miäwon, ik amop aparam. Kon sarau
epis ate aparai, okon, kon sarau eposek ra, aru
ra, amop ätär mukai.
14 Kar ro kon ou kiro tutu opok mowon epis wa

jerenuk rai, ko osap eposek owai.
15 Utianik, kar ron ou erekapu epis jerenuk
rai, kiro ron sarau erekapu manai. Kiro ou atak
ro nukarar Anut nukas imäienuk, ko aru saräu
wa, utianik, ko kiro ep unik uruas ute imine
manowon senek.

Ik Kristen roasiret Anut nukan tup ou näwäu.

16 Epar senes, ak äpu, Anut nukan tup ou
näwäu aka karar. Anut nukan Osou Näu akan
woiaka uru rau.
17 Keseria, inok ros Anut nukan tup ou aru mai,
Anut nukas ätäi ko aru murai, owon, Anut nukan
tup ou kiro nukan senes sare mowon. Aka kiro
tup ou näwäu.

Ik roat akan enmaka wa jou marau.

18 Kar ro ko nukasar nukan enkup ämän wa
sätäurau. Kar ros, aka kamuk, kon okoro om-
nokou pakan ronkat oripas isaka ronkat eposek
orip rai enip oik jou monuk rai, is kiro ämän
auraurim, “Na tawa ronkat eposek orip rawaun
amke na otop ro senek sare rau.”
19 Owon, okoro omnokou pakan ronkat, Anut
nukan amukup eposek wa, otop ro nukan senek.
Anut nukan ämän meter kiro mesin äiewon,
“Äpu miäi roat owo onok maun ronkate rauna,
Anut nukas kurte koianik, akan ronkat aru ätär
mareäu.” *Job 5:13*
20 Ätäiar, Anut nukan ämänis keser äieu,
“Näwäu ko äpu, okoro omnokou pakan äpu miäi
roat akan ronkat eteinak, ak owo sarau maun
ronkateäi, näu wa murai.” *Buk Song 94:11*

21 Kiro onokun, kar ros, okoro omnokou pakan
roat akan enmaka jou oik wa mau. Anut nukas
ak osap erekapu arowon.
22 Kos Pol, Apolos Pita pak akas ak sarwaraun
arowon. Okoro omnokou pak awau rawaun
onok pak meiäun onok pak osap rusapai rau pak
osap tawa päun äiein kiro osap erekapu akan.
23 Ak Krais nukan, Krais ko Anut nukan.

4

Anut nukas ik Jisas Krais nukan sarau muraun urweikowon.

1 Keseria, roasiret ak äpu mowe, ik Krais
nukan sarau roat, ikes Anut nukan epar ämän
ämäi rau amop me ariaun sare mukowon.
2 Sarau roat akan sarau maun sakau ämän
kesek, ko kon kameäu ros owo sarau maun
aurnuk, ämän jekur roumara, tainorianik, sarau
miäu.
3 Akas ra, okoro omnokou pakan roasiret ra
akas isan onok ate aparaiei, is kiro mesin ronkat
sosop wa oim. Rowe, is isakasar isakan onok wa
ate apariäim.
4 Is äpu wa, kar onok aru kesermin ra, wa ra,
utianik, is erekapu onok eposek miäim rai äiäu
senek wa. Näwäu nukas karar isan onok wasare
muriäu.
5 Keseria, o jaiat, iken Näwäu ätäi kowaun
omre päu wa rau opok, karauk roasiret akan
onok kurte wa wasarewarau. Ko koianik, owo
osap pututu ämäi rau arou opok amop mai. Ko
owo ronkat roat akan woiaka uru rau amop mai.
Kesernuk, Anut nukas roasiret owo sarau moin
siar akan enmaka jou keseriar marai.

6 O jaiat, ak rowe, is ak sarwaraun kiro ämän
iu Apolos ori mesin awareäim. Keseria, kiro
onokun, is ak tamaroita, ak kiro ämän nukan
onoktapau äpu maiei. Kiro ämänis keser äieu,
“Anut nukan ämän jer wein kiro rau, kiro karar
tainorau, kar ämän pak wa tururau.” Kiro
onokun, kar ros ak kamuk kar ron enip oik jou
mianik, keser wa äiäu, “Okoro ro ko eposek”,
“Enro ro ko ro eposek wa”.
7 Inos na ro näwäu sare musowon? Na osap
karar ate raum, kiro Anut nukas isau wa ra?
Anut nukas na osap erekapu isowon. Keseria,
na owon nan enmat oik jou momata, isan sakau
pakas osap oimin rai äiem?

8 Akan ronkat, ak osap erekapu akan totomaka
sarwaraun orip, ak osap sosop orip, okon, ak
nepipir rai? Akan ronkatis ak omsau kameäi
roat näunäu senek sare rai ra? Akan ronkat ik
wa ra? Isan ronkat epar ak omsau kameäi roat
näunäu sarena, ik ak pak erek omsau kamäm,
kiro eposek.
9 Utianik, isan ronkat, Anut nukas ik kon ämän
oi ariaun roat ruris senes mukowon. Keseria,
ik karapus roat akwarona, meiäi senek, roat
akan amiakap pak Anut nukan sarau eitek akan
amiakap ariram.

10 Ik Krais mesin woiok epar momun, okon,
roasiret akas ik otop roat rai äiäi, utianik, ak
Krais mesin woiaka epar moin akas ak ronkat
eposek orip äiäi. Akas ik sakau wäpik äiäi,
utianik, ak sakau orip äiäi. Akas iken enmok
oik wa jou mukiäi, akan enmak karar oik jou
mareäi.

11 Ik meter koi rusapai, ik o an pak sosop wa
jeäum, sou ariäum. Ik omjo aru kiräwon orip
take ariäum. Ik roat akas mänkäsi oikiäi. Ik ou
wäpik erer karauk akan owa nini nini ariäum.
12 Ik ikasar iken ipiokosar o kau me jaun
sarau sakau miäum. Roat akas ik aru mukaun
sunaikona, ikes ätäi Anut ak opok onok eposek
maun auriäum. Roat akas ik aru mukona, ikes
ätäi wa aru mareanik, ik kiro usu ämäi ariäum.
13 Roat akas iken enmok opok sät ämän mona,
ikes ak ätäi ämän eposek awareäum. Meter koi
rusapai, ik roasiret akan amiakap o sinak aru
känkureäi senek sare raum.

14 Is akan oioraka naun jer we marau wa. Ak
isan mokoit is akanun woias meieäim, okon, ak
Anut nukan ämän jekur tainoraun rai jer we
marom.
15 Kamwareäi roat 10,000 orip, akas ak Krais
nukan onok tainoraun tamaraun itok, utianik,
akan momonakat sosop rawau wa. Is karar
ak Jisas Krais nukan Ämän Eposek maroita, ak
akan woiaka epar moin, okon, is karar is akan
momonaka.
16 Keseria, o jaiat, ak isan onok tainoraun rai
sakau ämän awarom.
17 Kiro onokun, is ak rawa Timoti äsimorim.
Ko isan mokoi senek, is konun woias meieäim,
ko Näwäu nukan ämän jekur tainoriäu. Is Krais
pak pasar raianik, owo onok miäim mesin kos
akan ronkat ätäi siräi marai. Is kiro onok Kristen
roasiret mena erekapu opok tamaroram. Timoti
nukas ak pote awarai.

18 Utianik, ak kamuk, karauk roat akan ronkat
is ak siarakap wa kowam rai, akan enmaka oik

mianik, Anut nukan ämän jekur wa tainoriäi.
19 Utianik, Näwäu nukas, is ätäi ak siarakap
potaun aironuk, ekep wa, ak apwarau potam.
Keseria, is potoita, kiro roat akan ämän karar
wa rowam. Is kiro roat akan sakau owo senek
apwaram.
20 Is kiro keseram, owon, Anut nuka roasiret
kamwareäu onok äpu maun, ik ämän karar wa
rowau, ik sarau kon sakau orip apwarau.
21 Akan ronkat owo senek, is ak mänkäsi owa-
raun sin oi potau ra, is akanun woias meieanik,
woi erer orip apwarau potau ra?

5

1 Ak kamuk kar ro ko sapum onok aru senes
keserwon airona, roimin. Kiro sapum onok aru
senes Airen roasiret wa keseriäi, kiro onok asu.
Kiro onok kesek, kiro ros kon momokun ror asir
imäi ariäu airona, roimin.
2 Ak kiro onok aru mesin äpu momana, ak
nepipiriäi kiro onok itok ra? Wäpik! Ak kiro
onok aru mesin woiaka aru näwäu mianik, kiro
ro ko kiro onok aru keserwon ko ak pak wa turur
rawai, emerwe.
3 Ak äpu is ak pak pote rawau wa, is atapuk
raim, utianik, isan osou ak pak pote rau, kiro is
ak pak pote raim senek. Keseria, is kiro ron onok
wasare murianik, ko onok aru mowon aparmin.
4 Akan tururiäi ses opok, ak iken Näwäu, Jisas
nukan enip jou mona, isan osou ak pak erek
raiäu. Iken Näwäu, Jisas nukan sakaus ik kamuk
koi raiäu.
5 Keseria, kiro sapum onok aru miäu ro okoro
omnokou pakan enipsau aru muraun Satan

nukan ipokup mowe. Keserna, tawa iken Näwäu
Jisas ätäi kowai ses opok, kiro ron totok imäiäi.

6 Ak kiro onok aru mesin nepipirianik, enmaka
jou oik miäi. Kiro onok eposek wa! Ak äpu wa
ra? Kar osap bret amkeäi enip jis, eteinak oianik,
bret opok mona, bret erekapu noroiäu.
7 Kiro jis ko kiro ron onok aru senek. Ak
meteran jis oi kurewe. Keserna, ak erekapu Anut
nukan amukup roasiret awau saräiei. Epar, is
äpu ak roasiret onok eposek orip, owon, Krais
iken Pasowa* nukan sipsip nak senek karauk
roat akas wena, meieanik, iken onok aru jäkäi
mukowon.
8 Keserianik, ik iken tup aparaun opok iken
onok aru erekapu utau. Ik karauk roasiret aru
maraun wa ronkatäu, ik Satan nukan onok wa
tainorau. Wäpik, ik onok aru erekapu utomoi,
epar ämän pak onok eposek pak karar tainorau.
Kiro onok bret jis wäpik orip senek.

9 Is meter ak jer we mareanik, sapum onok aru
miäi roat pak wa tämuräiäu rai awaromin.
10 Is ak okoro omnokou pakan roasiret ak
Kristen wa, akas sapum onok miäi, karauk roat
akan osapun wouswareäi, osap päu oiäi, pak
sät eitek jou miäi roasiret pak wa tämuräiäu rai
awarau wa. Utianik, ak kiro kasikan roasiret ut-
waromana, ak ute erapok manaiei? Ak keserna
rai, ak okoro omnokou erekapu ute manaiei. Is
ak kiro roat utwaraun awarau wa.
11 Is ak kar ro kos Krais mesin wou epar
mowonus, ätäi sapum onok aru miäu, karauk
roat akan osapun wouswareäu, sät eitek jou
mareäu, karauk roat akan enmakap sät ämän

miäu, wain an sosop jeäu, osap päu oiäu, is kiro kesek ro mesin ak ko pak wa tämuräiäu rai awaromin. Ak kesek ro pak o wa jau.

12-13 Is karauk kasikan roat wasarewaraun, kiro isan sarau wa, Anut nukasar epar ak wasarewarai. Ak akasar akan Kristen jaunakat wasarewarowe. Anut nukan ämänis keser äieu, "Onok aru miäu ro ak pak raunuk rai, ak ko emerna, ak pakan ute manai." *Lo 17:7*

6

1 Ak kamuk, kar ro kon jauk ori ketäusa rai, akas ko Anut nukan onok wa tainoriäi roat akan amiakap kon onok wasare muraun imäi poteäi ra? Ko Anut nukan ämän eposek tainoriäi roat opok imäi potaun itok.

2 Tawa Kristen roasiret akas okoro omnokou pakan roasiret erekapu akan onok wasare-waraiei, ak äpu wa ra? Keseria, utianik, okoro omnokou pakan onok eteinak ak siarakap rau akas wasarewaraun itok.

3 Ik tawa Anut nukan sarau eitek akan onok wasarewaram, ak äpu wa ra? Kiro epar raroi, ak okoro omnokou opok akan Kristen jaunakat akan onok aru miäi wasarewaraun itok.

4 Keseria, ak usu orip, akan usu apari wasare maraun kar ro ak kamuk, ko Kristen roasiret akan amiakap enip jou wäpik, kos akan usu wasare maraun sare maiei ra? Wa, senes wa.

5 Is okoro ämän ak oioraka naun mesin okoro jer we marom. Isan ronkat ak kamuk kar ro ko ronkat eposek orip kos woiaka epar moin roasiret akan onok wasarewaraun ro rau.

6 Utianik, ak kiro onok wa tainoriäi. Ak kamuk
kar ro kon jauk Anut nukan ämän wa tainoriäu
ro nukan amukup kasikan ro siakup kon onok
wasare muraun imäi poteäu. Kiro onok aru.
7 Ak akan jaunakat kasikan wasarewareäi
roat siarakap imware poteäi. Kiro onokus, ak
Krais nukan onok wa tainoriäi. Keseria, is ak
kiro ämän awarom, ak akan Kristen jaunakat
inikwarona, akas ak aru maraiei, kiro itok.
Jaunakat akas akan osap päu oiäi, kiro nais itok.
Utianik, ak kasikan wasarewareäi roat siarakap
imware potaiei, kiro onok itok wa.
8 Utianik, ak onok eposek wa keseriäi. Ak
akasar akan jaunakat sätwareäi. Akasar karauk
roat akan osap päu oiäi. Epar, ak akan jaunakat
opok kiro onok aru miäi.
9-10 Is epar senes awarom, onok aru miäi roat
ak Anut kamwaraun kowai ses opok, ak kon
kamwaraun omoi wa tonaiei. Ak kiro äpu wa
ra? Ak akasar akan woiaka wa sätäiäu. Inok
roasiret ak sapum onok miäi, ak sät eitek jou
miäi, ak karauk roat akan asiket pak ariai, roat
ak karauk roat pak sapum onok miäi, ak karauk
roasiret akan osap meswaronuk, päu oiäi, wain
an sosop jeäi, ak karauk roat akan enmakap
sät ämän miäi, ak karauk roasiret sätwareanik,
akan osap oiäi, kiro roasiret keseriäi, ak Anut
nukan kamwaraun omoi wa tone owaiei.
11 Ak meter kiro roasiret keseriäi senek raiäi,
utianik, rusapai Anut nukas akan onok aru
jäkäi maronuk, ak nukan roasiret senes sarein.
Ak iken Näwäu, Jisas Krais pak iken Anut
nukan Osou Näu pak pasar raianik, Anut nukan
amukup ak roasiret eposek sarein.

Sapum onok

12 Kar ros keser äiäi, “Is owo onok keseraun itok. Kar ros is tämarau senek wa.” Kiro itok, utianik, kiro onokus erekapu ak sarwaraun itok wa. Epar, is owo onok keseraun itok. Utianik, is kar osapun sarau ro wa rawam.

13 Kar ros keser äiäi, “O kiro pimur uru naun, pimur kiro o maun jo.” Utianik, tawa Anut nukas kiro oirori erekapu aru matai. Iken enmoksau sapum onok maun wa. Iken enmoksau kiro Näwäu jou muraun. Näwäu nukas iken enmoksau kameäu.

14 Anut nukas kon sakaus iken Näwäu meiewon pakan ätäi awau siräi muruwon. Keseriar, kon sakaus ik ran ätäi awau rawaun siräi mukai.

15 Akan enmaksau, Krais nukan enipsau pak pasar rau, ak äpu wa ra? Is Krais nukan enipsau oumoi, apu pakan asiren enipsau opok pasar maun itok ra? Wa senes wa.

16 Inok ro ko kon enipsau oi poteanik, apu pakan asiren enipsau opok pasar mai, kiro awan enmaksau karar tururai, ak kiro äpu wa ra? Anut nukan ämänis keser äieu, “Ro asir ori au karar senek saräieir.” *Stat 2:24*

17 Utianik, inok ro ko Näwäu pak pote pasarnuk rai, kon osou Näwäu nukan Osou pak pasar raiäu.

18 Keseria, is ak sakau awarom. Ak sapum onok pakan imine manowe. Karauk onok aru roat akas keseriäi kiro enmaksau kasikaiman. Utianik, inok ro ko sapum onok miau, kiro onok aru senes, nukan enipsau aru miäu.

19-20 Akan enmaksau kiro Osou Näu nukan tup
ou näwäu, ak kiro äpu wa ra? Anut nukas kon
Osou ak arowon, kiro Osou akan woiaka uru rau.
Jisas nukas kon karianas ak kau marowon, okon,
akan enmaksau kiro akan karar wa. Keseria,
akan enmaksaus Anut nukan enip karar oik jou
muruwe.

7

Ro asir ouratäiäi onok.

1 Ak meter is ro asir ouratäun onok mesin jer
we muroin. Kiro isan ronkat kesek, kar ro ko
asir owau wa, kiro eposek.
2 Utianik, sapum onok sosop rau, okon, isan
ronkat, roat ak karar karar asir owaiei. Asiret
ran ak ro owaiei, owon, ak kiro onok wa keserna
rai, Satan nukas ak sapum onok aru maun
rewarai.
3 Ron enipsau kiro kon waun, ros wa tämai.
Asir ran kon enipsau kiro kon komun, asires wa
tämai.
4 Owon, asir meter ro owau wa opok ko nukan
enipsau nukasar kameäu. Utianik, rusapai ro
owon, kon komus kamäi. Ron enipsau ran asires
kamäi.
5 Na nan asir pak rawaun nan enmatsau asir
wa tämurau. Utianik, au woiawa karar momoi,
Anut auraun awan enmaksau tämaieir, kiro itok,
utianik, au om ses katunak karar täme rawaieir.
Awan enmoksau sakau wäpik, keseria, kiro om
ses katu utomoi, au ätäi tururaieir. Kesersa,
Satan nukas au sapum onok aru opok rewataun
senek itok wa.

6 Is ak ro ra, asir ra, ouratäun sintore ämän
sakau mau wa. Akan ronkatis, asir owaurnai,
owe, kiro itok.
7 Isan ronkat roasiret isaka asir wäpik raim
senek rawaiei kiro eposek. Utianik, Anut nukas
roasiret sakau atap atap ariäu, karauk asir
owaun sakau ariäu, karauk erer rawaun sakau
ariäu.
8 Is rusapai ak roat asir owau wa pak asiret
ro owau wa pak asiret komurakat meiein pak
ak awarom. Ak isaka raim senek rawaiei kiro
eposek.
9 Utianik, ak akan enmaksau jekur kamäun
itok warnuk rai, ak ro ra asir ra owaun rai
awarom. Ak asir owaiei, kiro itok, utianik, akan
woiakas sapum onok aru maun siräiäi, kiro onok
itok wa.
10 Kiro ro asir ouratein, is sintore ämän awa-
raurim. Kiro sintore ämän isan wa, kiro Näwäu
nukan. Kiro kesek, asir kon komu wa utai.
11 Utianik, kiro asires kon komu utonuk rai, ko
kar ro wa owai, erar rawai, warnuk, ätäi kon ro
owaun potai. Ros ran kon asir wa utonuk, manai.
12 Is karauk roasiret awaraurim. Kiro Anut
Näwäu nukan ronkat wa. Isan ronkat kiro kesek,
kar ro ko Jisas mesin wou epar mowon, ko kar
asir kon wou Jisas mesin epar mau wa oumara,
kiro asires kiro ro pak rawaurnuk rai, kiro ros
kiro asir wa utonuk, manai.
13 Keseriar, kar asir kon wou epar mowon, ko
kar ro kon wou epar mau wa oumara, kiro ros
kiro asir pak rawaurnuk rai, kiro asir kiro ro wa
ute manai.
14 Kiro ro kon wou epar mau wa, kon asir wou
epar mowon pak pasar raunuk, kiro ro ko Anut

nukan amukup eposek senek rawai. Kar asir kon wou epar mau wa, kon ro wou epar mowon pak pasar raunuk, ko nais Anut nukan amukup eposek senek rawai. Kiro onok wa keserna rai, akan mokoit ran karauk omsau pakan roasiret ak Anut nukan onok eposek wa tainoriäi roat akan mokoit senek rawaiei. Utianik, kiro epar wa, akan mokoit Anut nukan amukup eposek raiäi.

15 Utianik, kiro ro kon wou epar mau wa, kos kiro asir kon wou epar mowon utaurnuk, kiro itok, manaura. Anut nukas kiro mesin sakau ämän äiäu wa, okon, kiro kesek onok penuk, kiro ro ra, asir ra, kon wou epar mowon, ko kon komu ra, kon wau ra wa sakau ateäu. Owon, Anut nukas ak karauk roasiret woiaka päurar orip rawaun sare marowon.

16 Utianik, na, won epar momon asir, na äpu wa, nan komut wou epar mau wa ko nas onok eposek tainorta, apaisianik, kon wou ätäi piriraun itok ra, wa ra. Na, won epar momon ro, na nais äpu wa, nan wat wou epar mau wa, nan onok eposek tainorta, apaisianik, kon wou piriraun itok ra, wa. Akas keserna rai, Anut nukas ak ätäi imwarai.

Ik owo onok keserta, Anut nukas urweikowon, ik kiro onok pakar rawau.

17 Utianik, ak karar karar owo senek rain pakan Anut nukas ak Jisas Krais tainoraun urwarowon ak kiro pakar keseriar rawe. Näwäu nukas ak keseriar rawaun sare marowon. Is kiro sintore ämän Kristen roasiret ak mena atap atap tururiäi opok erekapu awareäim.

18 Inok ro, kon enip kerau patirwon opok, Anut
nukas urwewon ko kiro enip kerau ätäi jekuraun
wa ronkatäu. Inok ro kon enip kerau patirau
wa opok, Anut nukas urwewon, kon enip kerau
patiraun wa ronkatäu.
19 Ro kon enip kerau patirwon ra, kon enip
kerau patirau wa ra, kiro onok näwäu wa. Inok
ro ko Anut nukan sintore ämän tainoriäu, kiro
onok näwäu.
20 Roat karar karar owo sarau opok rauna,
Anut nukas urwarowon, ko kiro sarau pakar
rawaura.
21 Na sarau ro (slev*) raumon opok, Anut
nukas urweisowon, na won aru wa mau, utianik,
sarau utaun apu raunuk rai, utam.
22 Inok ro ko sarau ro (slev) rawon opok,
Anut Näwäu nukas urwewon, rusapai ko Näwäu
nukan. Anut Näwäu nukan amukup ko ätäi
sarau ro (slev) wa rawai. Keseriar, inok ro
ko nukasar nukan sarau me rawon opok, Anut
nukas uruwon, rusapai ko Krais nukan sarau ro
(slev) rawai.
23 Jisas Krais nukas osap näwäus ak kau
marowon, okon, ak karauk roat akan sarau roat
(slev) wa saräu.
24 O jaiat, ik owo onok opok rauta, Anut nukas
urweikowon, ik kiro onok pakar rawau. Ik
erekapu Anut nukan inkaruru raum.

Pol nukas roasir ouratäu wa akan ämän marowon.

25 Kar ämän ran roasir ouratäu wa mesin
airoin. Kiro mesin Anut Näwäu nukas is sin-
tore ämän irau wa, utianik, isan ronkat pakas
awaraurim, owon, Näwäu nukas isanun wouti

momara, is kon ämän aräun sare murowon,
okon, is ak epar ämän awaraun itok.
26 Rusapai ik opok usu näwäu peäu apariäum,
owon, ik Jisas tainoriäum. Isan ronkat ro asir
owau wa, ko keseriar rawaura.
27 Na ro asir orip, na nan wat utaun apu wa
itanäu. Na ro asir owau wa, na asir owaun apu
wa itanäu.
28 Utianik, na asir owam, kiro onok aru wa.
Asir ro owau wa, ko ro owai, ko nais onok aru
mau wa. Utianik, roasiret ouratein ak omnou
pakan usu näwäu tararaiei. Is kiro usu ak opok
päun utom, okon, kiro mesin awarom.
29 O, jaiat, is owon keser awarom? Rusapai
omre katu sareu, omnokou wasaräun omre
siakup pe rau. Roat asir orip ak asir owau wa
senek rawe.
30 Roasiret usu orip ak wai raiäi, ak waiäu
wäpik senek rawe. Roasiret ak nepipir raiäi, ak
nepipirau wa senek rawe. Roasiret ak osap kau
miäi, ak kiro osap kau miäi akan senes rai wa
ronkatäu.
31 Roasiret ak okoro omnokou pakan osapun
sarau miäi, ak kiro sarau näwäu rai äiäu senek
wa. Owon, ik äpu, okoro omnokou pak osap
erekapu okoro opok rai erekapu wasarera.
32 Isan ronkat kesek; ak okoro omnokou pakan
osap eposek mesin ronkat sosop wa mau rai
awarom. Asir owau wa ro ko Näwäu nukan
sarau muraun karar ronkateäu, okon, ko Anut
Näwäu nukan wou ereraun ronkatianik, sarau
eposek maun keseriäu.
33 Utianik, asir komuo ro, ko okoro omnokou
pakan osap mesin ronkateäu, owon, ko kon

waun wou ereraun ronkateäu.
34 Keseria, kon ronkat oiroror inäi rau. Asir
ko ro owau wa ra, asir makun ra, ak Anut
mesin ronkat sosop mianik, akan enmaksau
pak totomaka pak erekapu Anut Näwäu nuraun
keseriäi. Utianik, ro komuo asir, ko okoro
omnokou pakan osap mesin ronkateäu, owon, ko
kon komun wou eposek saräun rai keseriäu.
35 Is okoro ämän ak sarwaraun awarom. Is
ak opok sintore ämän usu orip marau utom. Ak
eposek raiäi, Näwäu nukan sarau murianik, kar
osapus rewaronuk, akan ronkat sepuk sepuk wa
owau rai awarom.

36 Utianik, inok ro kar asir owaun sare murin,
ko kiro asir opok onok eposek mau wa rai
ronkateanik, kon wous kiro asir owaun siräinuk,
owai. Ko kiro onok keserai, ko onok aru wa mai.
37 Utianik, inok ro kon wou sakau momara,
kon enipsau jekur kamäun itok, ko asik owaun
sare murin wa owam rai ronkatemara, owau wa.
Kiro ro nais onok eposek keseru. Ko onok aru
mau wa.
38 Keseria, isan ronkat, kiro ro asik owai, ko
onok eposek keseru, kiro ro asik owau wa, ko
onok eposek senes keseru.

39 Sintore ämän is äieu, ‘Asir ko ro orip, kon
komu pak pasar raiäu, utau senek wa.’ Utianik,
kon komu meie ute manonuk, kiro asir pote kar
ro awau owaun itok, utianik, ko ro Näwäu mesin
wou epar mowon ro owaura.
40 Utianik, ko ätäi ro wa ounuk rai, ko nepipir
rawai. Isan ronkat Anut nukan Osou is pak rau,
okon, is kiro ämän äiem.

8

Pol nukas opur karauk roat akas sät eitek areäin mesin äiewon.

1 Rusapai opur karauk roat akas sät eitek nuriäi, akas oianik, jeäi mesin awaraurim. Akas ik kiro osap erekapu äpu momun rai äiäi. Kiro epar, utianik, kiro äpu moinus akan enmaka oik jou miäi. Utianik, iken woiokos jaunokot mesin meieta, kiro onokus ik Kristen roasiret eposek sareikai.

2 Kar ros, is osap erekapu äpu äiäi, kiro ro kon ronkat eposek wa, owon, ko epar osap erekapu äpu wa.

3 Utianik, inok ro kon wous Anut mesin meieäu, Anut nukas kiro ro äpu miäu.

4 Keseria, is kiro opur karauk roat akas sät eitek nuruna, akas oianik, jeäi mesin awaraurim. Ak rowe, ik äpu sät eitek akan totomaka kiro epar wa, kiro erar eitekun totok. Iken Anut epar rau.

5 Karauk roat akan ronkat, karauk eitek omar oik pak okoro omnokou opok pak rai äiäi. Kiro epar, sät eitek sosop pak, osap sosop Airen roasiret ak akan näwäu äiäi pak rai.

6 Utianik, iken Anut karar rau, ko iken momonek, kos osap erekapu okoro omnokou opok pak omar oik pak ate mowon. Iken sarau kiro kon enip jou muraun. Iken Näwäu karar kiro Jisas Krais. Kosar okoro osap erekapu ate mowon. Kon sakau pakas karar ik orip orip raum.

7 Utianik, Kristen roasiret sosop ak kiro ämän äpu wa. Roasiret kesek ak meter orip orip kiro sät eitek akan totok jou mareäin. Keseria, ak

opur roat akas sät eitek akan totok jou muraun
makoin akan ronkat kiro opur sät eitek epar
jou muriäi rai äiäi. Keserna, akan ronkat sakau
warnuk, ak kiro opur jeanik, akan ronkat ak
Anut nukan amukup ukun orip rai ronkateäi.
8 Kar o jam kis Anut siakup wa imäiki tonai.
Utianik, ik o jam ra, ik o wa jam nais, Anut nukan
amukup atap atap wa rawam.
9 Utianik, ak jekur aparwe! Aka äpu kiro opur
jaun woiakas meieanik, jeäi, kiro itok. Utianik,
ak kiro onok Kristen roasiret ak woiaka sakau
wa akan amiakap keseriäi, ak akan apu opok
siotwaraun mur miäi senek miäi.
10 Owon, kar ro, kon wou sakau wa, ko na
ronkat eposek orip kar sät eitek nukan tup owa
toneanik, kiro opur jeta, apaisianik, ko nais kiro
opur jaun itok rai jai.
11 Keseria, nan ronkat eposekus nan jaun kon
wou sakau wäpik aru murum. Krais nukas kiro
ron nais meiewon.
12 Ak akan jaunakat kiro onok aru mareanik,
akan woiaka aru marona rai, kiro ak Krais opok
onok aru muriäi.
13 Keserianik, is o jeäim os isan jai onok aru
murunuk rai, is awau raumoi, ätäi kar opur wa
jam. Is kiro onok keseram, is isan jai opok onok
aru wa mam.

9

Pol nukas Jisas nukan ämän oi ariäu ro nukan sarau mesin äiewon.

1 Is Jisas nukan ämän oi ariaim ro. Is karauk
roat akan sarau ro wa, is owo sarau maun
kar osapus wa tämurai. Is isakasar isan amias

iken Näwäu, Jisas aparmin. Isas Näwäu nukan
sarau moita, kiro saraus ak roasiret akan woiaka
piririn.
2 Karauk roasiret akas is Jisas nukan ämän
oi ariaim ro wa rai airiäi, utianik, ak Kristen
roasiret, ak is äpu muroin, owon, ak Näwäu pak
pasar rai, okon, kiro mesin ak is kon ämän oi
ariaim ro rai amop ätär muriäi.

3 Karauk roat akas is ate apairaun totoirna,
kiro ämänis isan kaima sareiräun awaram.
4 Ik Anut nukan ämän oi ariaun roat ik iken
kiro sarau pakas o an pak ak pakan oianik, jaun
itok wa ra?
5 Karauk ämän oi ariai roat pak Näwäu nukan
amakut pak Pita pak ak akan asiret woiaka epar
moin ak pak erek om rumuk imware manona,
kamwareäin. Ik kowaun iken wariokot orip
kouta, akas kamoikaun itok wa ra?
6 Ara, is Barnabas ori iwesar Anut nukan sarau
me rawamuris, karauk sarau mianik, aiauk
oumoi, o kau me jamur ra?

7 Kar marai ro, ko nukasar kar sarau atap
mianik, kon sarau maun ko nukasar nukan aiauk
owaun itok ra? Wa, ko wa keseriäu. Ko marai
pakan karar kon aiauk oiäu. Kar ro ko woia o
uku wemara, näu murunuk, ko kiro o wa jeäu
ra? Wa, ko jeäu. Kar ro ko opur kameäu, ko kiro
opur nukan tokou wa jeäu ra? Wa, ko jeäu.
8 Is okoro ämän awarom kiro roat akan ronkat
pakas äiäu wa, owon, okoro ämän äiem kiro
Anut nukan sintore ämänis keseriar äiewon.
9 Moses nukan sintore ämän opok, ko keser jer
wewon, “Bulmakau nukas wit nemauk taienuk

taienuk, kon oksau wa parar mau. Karauk wit
nemauk utona, jaura." *Lo 25:4*

Anut nukas bulmakau mesin karar äiewon ra?
10 Wa, ko ika mesin äiewon. Epar senes, ik
sareikaun jer we mowon. Ko kiro äiewon, owon,
o uku wäun ro pak o owaun ro pak, au sarau
mianik, kiro woian o owaun kame raiäir.
11 Ikes akan totomaka sarwaraun Anut nukan
ämän maromun raroi, ik okoro omnokou pakan
osap ak pakan owaun itok ra?
12 Karauk roat ak sarwarna, akas ak osap
sarwaraun areäi. Keserna, ik ak eposek sar-
wareäum, okon, ak ik akan osap sosop ikaun
itok.

Utianik, ik ak pak raumoi, ak ik kiro osap ikaun
rai awarau wa. Epar, ik usu sosop ämäiemun,
kiro owon, ik Krais nukan Ämän Eposek apu sor
rau utiäum.
13 Ak äpu inok ro ko Anut osap nuriäi ou
näwäu owa sarau miäu ro, ko kiro tup ou näwäu
owan o jeäu. Kiro roat ak Anut jou muraun
patan opok opur amkeäi, ak kiro patan opokan
opur jeäi, kiro ak äpu.
14 Kiro senek, Näwäu nukas kiro mesin sakau
äiewon, inok roat ak Anut nukan Ämän Eposek
roasiret awareäi, karauk roasiret kiro ämän
roianik, akas ätäi karauk osap kiro roat sarwa-
raun araiei.
15 Utianik, is ak kar osap iraun rai wa
awareäimin. Is rusapai jer we mareanik, ak kiro
osap is tawa iraun rai wa awarom. Wa senes wa.
Isan ronkat kar ros ak pakan osap oimin rai äiäu,
kiro aru. Isan ronkat is meiäm, kiro eposek. Is
erar sarau miäim, okon, isan woi ereru.

16 Is isakan enip oik jou maun mesin Anut
nukan Ämän Eposek roasiret marau wa, owon,
Anut nukas is kiro sarau maun sakau ämän
airowon. O wopur, is kiro Anut nukan Ämän
Eposek roasiret wa marota rai, Anut nukas ik
wasareikaun ses opok, is usu näwäu irai.
17 Is kiro sarau isan ronkat pakas keserita rai,
is ätäi kar osap eposek owam, utianik, is kiro
sarau isakan ronkat pakas mau wa, kiro sarau
Näwäu nukasar isan ipiap murowon.
18 Keseria, is kiro sarau pakan owo osap eposek
owam? Isan ronkat kiro osap eposek kesek,
is Anut Nukan Ämän Eposek maroram, is kiro
pakan osap wa oianik, woi ererai. Is kiro Ämän
Eposek roasiret erar maroram, is kiro sarau
pakan aiauk wa oianik, woi näu ererai.

Pol ko roasiret akan sarau ro senek rawon.

19 Is karauk roat akan sarau ro wa, utianik, is
isakasar isan ronkat pakas roasiret erekapu akan
sarau ro raim, owon, kiro onok pakas roasiret
sosop Krais siakup imware kowaun rai, keserim.
20 Is Juda roasiret pak raimin ses opok, is akan
amiakap Juda ro senek raiäim, owon, ak Krais
siakup imware kowaun aka raiäin senek raiäim.
Is isakasar akan sintore ämän inkaruru rawau
wa, utianik, is ak pak raumoi, is kar ro kiro
sintore ämän inkaruru raiäu senek raiäim. Kiro
onok pakas, is roat sintore ämän inkaruru raiäi
imware kowaun itok.
21 Is karauk omsau pakan roasiret ak sintore
ämän äpu wa kamuk opok raumoi, is kar ro
äpu wa senek raiäim. Kiro roat ak sintore ämän
äpu wa Krais siakup imware kowaun keseriäim.

(Kiro ses opok, is Anut nukan sintore ämän utau wa, utianik, is Krais nukan sintore ämän tainorianik, keseriäim.)
22 Is karauk roat ak Jisas mesin akan woiaka sakau wa miäi, kamuk opok raumoi, is ak senek sakau wäpik sare raiäim. Is kiro roat akan woiaka sakau wäpik imware kowaun rai keseriäim. Is roat akan onok owoseäi, tainorianik, karauk Krais siakup imware kowaun keseriäim.
23 Is kiro sarau Jisas nukan Ämän Eposek sakau maun mesin miäim. Is kiro osap eposek Anut nukan Ämän Eposekus ikaun äiewon owaun sarau moram.

Ak sarau sakau momoi, osap eposek owaiei.

24 Ak äpu, roat kirikiri maun kurtäun opok roat erekapu kurteäi. Utianik, karar ros kirikiri mareanik, osap oiäu. Keseria, ak osap eposek owaun sakau kurtewe.
25 Inok roasiret ak kurteanik, osap owaun ak akan enmaksau sarau sakau nuriäi. Kiro osap owaun karar ronkateäi. Ak osap eposek owaun kurteäi, utianik, kiro osap okoro omnokou pakan osap, okon, aru saräi. Utianik, kiro osap ik owaun sarau sakau moram, kiro wa aru saräi, orip orip rawai.
26 Keseria, is roat sakau kurteäi senek keseriäim. Ak apu tuku karar pakas kurteäi, ak wa mäimäineäi senek is keseriäim. Is roat ipiakas weräiäi kon ipou sepuk sepuk wa kureäu senek keseriäim.
27 Is isan enimsau sarau sakau nuriäim. Keserita, isan enimsau ko isan sarau ro senek sareäu. Is keseriäim, owon, is karauk roasiret

Anut nukan ämän aware kureita, kar, iken Anut nukas is sumkäineirianik, kos is kon osap eposek wa irai.

10

Pol nukas Juda akan askanai mesin äiewon.

1 O jaiat, okoro isan ronkat kesek: meter iken askanai ak Moses tainori koin ses opok owosein ätäi ronkatewe. Meter iken askanai Anut nukas ious ak kururur mareanik, kamwaronuk, mas an kuremana, koin.
2 Kiro onokus, ak kiro ious pak mas anas pak an join senek. Kiro ak Moses tainoriäin roat saräun ätär marowon.
3 Ak erekapu kiro o Anut nukan Osous aronuk, jein.
4 Ak erekapu nais kiro an Anut nukan Osous aronuk, jein. Kiro an aitapau uruas nonuk, jein. Kiro aitapausar ak tainware potowon. Kiro aitapau Krais nuka karar.
5 Kiro onok keserwon, utianik, iken askanai kamuk, sosop ak Anut nukan onok tainorau wa, okon, Anut nukas akanun kasak pemara, akwaronuk, ro wäpik mena om puru opok meieutoin.
6 Kiro onok erekapu pewon, ik rusapai akan onok aru wa tainorau rai ätär mukou. Ak akan woiaka onok aru maun sakau moin, ik ak keserin senek wa keserau.
7 Karauk akas sät eitek akan totok ipiakas ate momana, jou muriäi senek, ik wa keserau. Meter Anut nukan ämänis keser äiewon, “Roasiret ak tanemoi, o an pak jeanik, ätäi Airen roasiret

senek sät eitek nukan totok nepukup karäu manoin.” *Kisim Bek 32:6*

8 Ik karauk akas sapum onok miäin senek wa keserau. Ak sapum onok aru mona, omre karar opokar 23,000 roasiret meiein.

9 Ik ran Anut Näwäu ate wa aparau. Iken karauk askanai akas Anut Näwäu ate apari rauna, mänis tukwaronuk, meiein.

10 Ik wa korkorurau. Iken karauk askanai akas korkorurna, Anut nukan sarau eitekus roasiret akwaronuk, meiäi kos koumara, kiro roasiret akwaronuk, meiein.

11 Kiro onok erekapu ak opok pewon, kiro ik aparaun totok. Kiro ik onok aru wa tainoraun rai, jer we moin. Owon, ik rusapai omnokou opok raum, kiro omnokou pataraun ses siakup rau.

12 Keseria, inok ro ko is sakau tai raim rai ronkatäi, ko jekuriar rawai. Warnuk, ko onok aru opok ouri nai.

13 Rowe, owo onokus ak ate apwaraun rewaronuk, ak opok peäu, kiro onok atap wa. Kiro karauk roasiret opok peäu senekurar. Utianik, Anut nukas orip orip ak jekur kamwareäu. Ko äpu akan sakau owo senek, okon, ko kar onok inikernuk, kos akan sakau ate apwareanik, itimwaraun wa päi. Utianik, ate apwaraun ses kounuk, kos kar apu sare maronuk, ak sakau tai rawaun itok.

Sät eitek akan o pak Anut nukan o pak.

14 O jaiat, isan woias ak mesin meieäim. Ak sät eitek jou muriäi onok pakan ute imine manowe.

15 Is ak ronkat eposek orip roasiret awarom,
akasar isan ämän jekur wasarewe.
16 Kiro kap ik Näwäu nukan o jaun ses opok
oianik, Anut ‘pere’ aurmoi, wain an jeäum, kis
ik Krais nukan karian pak turur mukiäu. Kiro
bret Näwäu nukan o jaun ses opok, pärärianik,
jeäum, kis ik Krais nukan enipsau pak turur
mukiäu.
17 Owon, bret karar rau, ik sosop raum, utianik,
kiro bret karar ik erekapu jeäum, keserianik, ik
roasiret enmaksau karar senek tururiäum.
18 Ak Israel roasiret mesin ronkatware. Ak
Anut jou murianik, patan opok opur makona,
jeäin. Kis ak Anut pak erek tururiäi.
19 Is okoro ämän awarom kiro is sät eitek
Airen roasiret akas jou maraun patan opok opur
amkeäi epar rai äiäu wa. Is kiro sät eitek totok
ran epar rai awarau wa.
20 Wa senes wa, kiro Airen roat akas akan sät
eitek opok opur amkeanik, jou mareäi, kiro ak
Satan nukan eitek aru jou morai. Ak Anut wa
jou muriäi. Kristen roasiret, ak kiro Satan nukan
eitek aru pak wa tururau rai sakau awarom.
21 Ak Näwäu nukan kap opok an jemoi, ätäi
pote Satan nukan eitek aru nukan kap opok an
jeäi, kiro onok itok wa. Ak Näwäu nukan patan
pakan o jemana, ätäi pote, Satan nukan eitek
arun patan pakan o jeäi, kiro itok wa.
22 Ik Näwäu kasak päun kiro onok keseriäum
ra? Iken ronkat iken sakaus kon sakau itimoriäu
ra?

Woiaka epar moin roasiret ak karauk roasiret akan sarau ro wa.

23 Ik owo onok keseraun kar ros ik tämukau
senek wa. Kiro epar, utianik, onok erekapus
ik sareikaun senek itok wa. Ik onok erekapu
keseraun itok, utianik, karauk onokus ik Kristen
roasiret sakau saräun wa sareikai.
24 Ik ika karar sareikaun wa ronkatäu, ik
karauk jaunokot sarwaraun ronkatäu.
25 Ak owo opur amket opok karauk roat
akas aiaukun surna, akas kau mianik, jaun
itok. Ak woiaka oirorоr orip kiro mesin ronkat
sosop oinai, poteanik, okoro opur sät eitek opok
makoin rai wa totware ariäu.
26 Owon, ik erekapu äpu, okoro omnokou pak
osap erekapu okoro opok rau pak kiro Näwäu
nukan karar.
27 Kar ro kon wou Jisas mesin epar mau wa
ros kon owa o jaun aisonuk rai, potoinam, owo
o isonuk, je. Won oirori moinam, wa totorau.
28 Utianik, kar ros aisai, ‘okoro o sät eitek jou
murin pakan’ aisonuk rai, na kiro ron ämän
aisowon roinam, kon wou aru maun kiro o wa
jau.
29 Is akas akan woiaka aru maun kiro onok
keseriäi rai, äiäu wa, ak kiro o jeäi, ak onok aru
wa miäi, utianik, is kiro ron wou aru mai rai
keser äiäim.
Utianik, kar ros keser äiäi, “Kar ros is owo o
jaun tämarau wa, owo o jaun mesirwon is jaun
itok. Is owon kar ron wou aru maun mesin
ronkatäu?
30 Is o jaun Anut ‘pere’ aurita rai, kar ros is
onok aru mom rai airau senek wa. Owon, amke
is Anut ‘pere’ aurianik, jemin.”
31 Utianik, is sakau awarom, ak owo o jeäi, owo

an jeäi, owo onok keseriäi, kiro Anut nukan enip
jou muraun keserwe.
32 Ak onok eposek mowe. Keserna, Juda
roasiret ra, Grik roasiret ra, roasiret akan woiaka
epar moin ra, ak akan onok aparia, onok aru
opok wa oware nai.
33 Isaka keseriäim senek keserwe. Is isakasar
isan enimsau saräun mesin wa ronkateäim,
is roasiret erekapu sarwaraun ronkateanik, ak
Krais siakup imware kowaun keseriäim.

11

1 Is Krais nukan onok tainoriäim senek, akas is
apairoinai, isan onok tainorwe.

Pol nukas tapiaka kururur miäi mesin äiewon.

2 O jaiat, isas onok erekapu ätär maromin ak
orip orip ronkatemoi, tainoriäi. Ak keseriäi,
okon, is akanun woi erernuk, akan enmaka oik
jou mareäim.
3 Is ak okoro ämän awaraurim, ak erekapu äpu
mowe, roat ak Krais inkaruru rai, asiret ak roat
inkaruru rai, Krais ko Anut inkaruru rau.
4 Inok ro ko roasiret amiakap kon tapau
kurururmara, Anut auriäu ra, Anut nukan ämän
miäu ra, kiro ro ko kon Näwäu Krais nukan enip
tonoi muriäu ra.
5 Utianik, inok asir ko roasiret amiakap kon
tapau kurururau wa, Anut auriäu ra, Anut nukan
ämän mareäu ra, kiro asir ko kon komu nukan
enip tonoi muriäu. Inok asir ko kon tapau
kurururau wa, ko kar asir kon tapau kurum
sareäu senek.

6 Keseria, inok asir kon tapau omjos kurururau
utai, kon tapau urik katu patiraura. Inok asir
ko kon tapau urik katu patirai ra, kurum saräi
ra, kiro oiok nonuk rai, kon tapau wou omjos
kurururaura.
7 Ro ko kon tapau omjos wa kururur mai,
owon, ko Anut nukan totok senek, ko Anut nukan
enip jou orip roasiret ätär marai. Utianik, asir ko
kon ron enip jou orip roasiret ätär marai.
8 Kiro owon, Anut nukas asiren enipsau oumoi,
ro ate mau wa. Wa senes wa. Ko ron kasakpanak
oumara, asir ate mowon.
9 Anut nukas ro ko asir sarau isanaraun ate
mau wa, Anut nukas ro mesin ronkatemara, ro
sarau isanaraun asir ate mowon.
10 Kiro onokun, asiret ak roat inkaruru rai
ätär maraun akan tapiaka omjos kurururwe. Ak
keserna, Anut nukan sarau eitek apwareanik, ak
asiret roat inkaruru rai äpu maiei.
11 Roasiret ak Näwäu pak pasar rai, asir ko
nukarar rawau wa, ro ran kir ko nukarar rawau
wa. Asires ro sareäu, ros asir sareäu.
12 Kiro epar senes, Anut nukas ron kasakpanak
oianik, asir ate mowon. Utianik, rusapai, ro ko
asir pakas peäu. Utianik, Anut nukasar osap
erekapu ate mowon.
13 Akasar akan onok wasarewe. Kar asir
roasiret amiakap kon tapau omjos kurururau wa
Anut auriäu, kiro akan amiakap eposek ra?
14 Anut nukas omnokou pakan roasiret owo
senek ate mowon, ik ätär mukiäu, ro tapau urik
rumukäu orip, kiro oiok naun onok.
15 Utianik, asir tapau urik rumukäu orip kiro
kon mer eposek senes. Owon, Anut nukas

kon tapau urik rumukäu kon tapau kurururaun nuruwon.
16 Inok ros kiro ämän mesin kewaronuk rai, is kiro ro aurim, ik kar onok wa tainoriäum. Kristen roasiret erekapu nais ak kar onok wa tainoriäi.

Näwäu nukan o jaun ses

17 Rusapai, is ak sakau ämän awaraurim. Is ak mesin woi wa ereriäu. Is ak mesin woi aru mou. Owon, akan tururiäi ses opok, ak onok eposek mau wa, ak onok aru miäi. Ak aka aka wa isaisanatäiäi.
18 Is kiro onok mesin amke awaraurim, ak tup aparaun koi tururmana, ak atap atap inäiäi ämän airoin roimin. Kiro ämän airoin mesin is woi epar mou.
19 Isan ronkat aka aka inäiäi, kiro onokus ak kamuk inok ro kon wou Anut mesin epar miäu amop ätär mareäu, kiro itok.
20 Ak koi tururmoi, akan ronkatis akas ika Näwäu nukan o jem rai ronkateäi, utianik, ak Näwäu nukan o jau wa. Wa senes, wa.
21 Ak o jaun ses opok ak karar karar woiaka upiäpirmana, kurte akan o oi jeäi. Ak karauk roasiret päun wa kamwareäi. Keserna, karauk roat ak o wäpik sou raiäi, karauk roat ak wain sosop jemana, raiaka käiäu.
22 Ak akan owar o an pak jaun itok wa ra? Akan ronkat Anut nukan ou kiro erar ou rai owa pemana, karauk jaunakat osap wäpik oioraka naun rai keseriäi. Is kiro onok keseriäi mesin owo awarau? Is kiro onok mesin akan enmaka kämioik wa maram, wa senes wa! Akan onok aru senes.

23-24 Is kiro ämän tamaromin kiro Näwäu
nukas irowon. Kiro kesek, kiro pututu Judas
nukas iken Näwäu, Jisas kon iwäi jaukut ipiakap
muraun ses opok, Jisas nukas bret oumara, Anut
'pere' aurmara, pärärianik, äiewon, "Okoro isan
enimsau, ak sarwaraun arom. Ak kiro bret
jeinai, isanun ronkateirowe."
25 Bret je kuremana, kap wain an orip oumara,
äiewon, "Okoro kap kiro Anut nukan paip awau
isan karianas pasar mowon. Karauk omre okoro
kap wain jeinai, is mesin ronkatewe."
26 Ak owo omre opok, kiro bret pak kiro
kap wain an jemana, karauk roasiret Näwäu
meiewon ämän aware rauna rauna, ätäi Näwäu
nuka kowai.
27 Keseria, inok roasir ko onok aru Krais nukan
enip tonoi muraun keseriäwos Näwäu nukan
bret pak kon wain an kap opok jeäu, kiro roasir
Näwäu nukan enipsau karian pak aru miau. Ko
ämän orip, tawa ko usu owai.
28 Keserianik, roasiret karar karar amke akan
woiaka uru owo senek rau wasareinai, Anut
nukan bret pak wain an pak jewe.
29 Inok roasir ko amke Näwäu nukan enipsaun
ronkatäu wa, ko erar bret, wain an jeäu, kiro ko
Anut nukan amukup ämän orip.
30 Kiro onok keserna, ak karauk sakau wäpik
raiäi, karauk sip oiäi, karauk meiäi.
31 Utianik, ik iken woiok jekur wasaremoi,
Anut nukan o jam, kiro usu wa owam. Anut
nukas ik kiro mesin wa wasareikianik, ik ämän
orip rai wa aikai.
32 Utianik, karauk ses opok, ik Anut Näwäu

nukas wasareikomara, onok eposek ätär mukaun usu ikiäu. Kesernuk, tawa Anut Näwäu nukas wasaräun ses opok, okoro omnokou pakan roasiret ämän orip äiemoi, kos ik ak pak erek ämän orip rai wa aikai.

33 Keseria, o jaiat, utianik, ak Anut nukan o jaun koi tururia, kurte o wa jau, jaunakat päun kamware rawe.
34 Inok ro ko eparar sou wenuk rai, ko ätäi kon owa pote o jaura. Keseria, ak koi tururna, Anut nukas ak ämän orip wa awarai.

Karauk ämän rau, tawa isakasar ak siarakap koita, kiro ämän jekuram.

12

Anut nukan Osou Näus ik sakau eposek atap atap ikiäu.

1 O jaiat, is ak Anut nukan Osou Näu nukas sarau maun sakau eposek ak karar karar areäu mesin awaraurim. Is ak kiro onok jekur äpu maun mesin awarom.
2 O jaiat, aka äpu, meter ak Airen roasiret Anut nukan ämän rowau wa opok, karauk roasiret akas apu atap atap pakas rewarona, ak pote sät eitek akan totok ämän wa areai jou mareäin.
3 Keseria, is ak okoro ämän jekur äpu maun awarom. Kar ro ko Anut nukan Osou Näu orip kos “Anut, na Jisas aru mo.” keser rai wa äiäu. Kar ep ros “Jisas ko isan Näwäu,” äiäu senek wa. Kiro ro ko Anut nukan Osou Näusar kiro ronkat nurunuk, ko wou epar mianik, “Jisas ko isan Näwäu” äiäu.

4 Osou Näu nukas sakau eposek atap atap
ikiäu. Utianik, kiro Anut nukan Osou karar rau.
5 Anut Näwäu nukan sarau muraun apu sosop
rau, utianik, ik Näwäu karar jou muriäum.
6 Anut nukan sarau muraun ik sakau atap atap
orip, utianik, Anut kararas kon sarau maun kiro
sakau atap atap erekapu ikiäu.
7 Kiro Anut nukan Osou Näu nukasar roasiret
karar karar sakau eposek aka aka sarsaratäun
areäu.
8 Anut nukan Osous kar ro ronkat eposek
karauk roasiret awaraun nuriäu. Kiro Osou
kararasar kar ro äpu maun sakau nurunuk, Anut
nukan ämän roasiret tamaraun nuriäu.
9 Kiro Osou kararasar kar ro kon wou epar
maun sakau nuriäu. Kiro Osousar kar ro roasiret
sip orip jekwaraun sakau nuriäu.
10 Kar ro kurur atap atap keseraun sakau
nuriäu. Kar ro Anut nukan ämän roianik,
roasiret araun sakau nuriäu. Kar ro owo osap
Osou Näu pakas kowon, owo osap ko pakas
kowau wa, kiro wasareanik, äpu maun sakau
nuriäu. Kar ro ko kar menan ämän atap
atap aräun sakau nuriäu. Kar ro kiro ämän
atap atapan onoktapau owo senek äpu mianik,
piriraun sakau nuriäu.
11 Utianik, kiro sakau atap atap Anut nukan
Osou Näu kararasar nukan ronkat pakas koiäu.
Kos kon ronkatis roasiret sakau atap atap areäu.

Ik erekapu tururianik, enmoksau karar senek raiäum.

12 Ro nukan enipsau karar, utianik, kon isou,
ipou, tapau, erekapu tururnuk, kon enipsau

karar sareäu. Kiro kesek, ik erekapu tururta, Krais nukan enipsau karar senek sareäum.

13 Kiro senek, ik erekapu Juda roasiret ra, karauk omsau pakan roasiret ra, sarau roasiret (slev) ra, roasiret akan sarau akasar kamwareäi ra, ik erekapu Anut nukan Osou Näu kararas an joumun. Anut nukas ik erekapu kiro Osou Näu karar iken woiok uru mukowon. Keseria, ik Krais nukan enipsau senek karar raum.

14 Ik erekapu äpu, iken enmoksau kiro karar rawau wa, ko isou, ipou, tapau pak erekapu mamak turur rai.
15 Keseria, isous äiäi, “Is ipou wa, okon, is enipsau pakan wa,” ko keser äianik, wa manai, kiro pakar pasar rawai.
16 Rauk käus äiäi, “Is amukwak wa, okon, is enipsau pakan wa,” ko keser äianik, wa manai, kiro pakar pasar rawai.
17 Utianik, enmoksau erekapu amukwawak kerek sarenuk rai, kar jejep owose rowai? Ko jejep rowau senek itok wa. Enmoksau erekapu rauk käu kerek sarenuk rai, sou päi owose rowai? Ko sou rowau senek itok wa.
18 Iken enmoksau kesenek wäpik, Anut nukasar nukan ronkat pakas enmoksau opok osap atap atap sarau karar karar orip marowon.
19 Utianik, iken ipiok ra, isiok ra, karar raunuk rai, iken enmoksau wa rawai.
20 Ik äpu osap atap atap erekapu tururna, enmoksau karar rau.

21 Keseria, amukus ipou “Na okoro opok wa rawau, is karar rawam,” keser aurau senek wa.

Tapaus isou “Na okoro opok wa rawau, is karar
rawam,” keser aurau senek wa.
22 Wa senes, wa. Owo osap iken enmoksau
opok rau iken ronkat kiro osap sakau wäpik
äiäum, kiro osap wa raunuk rai, ik eposek wa
rawam.
23 Owo osap iken ronkat eposek wa, jekur
kameanik, mer eposek mako muriäum. Ka-
rauk osap ik karauk roasiret akas aparaun
memeswariäu, kiro jekur kameanik, kururur
miäum.
24 Karauk osap iken ronkat kiro eposek senes
aparaun itok, ik jekur wa kamwareäum. Utianik,
Anut nukas iken enmoksau ate mowon. Kos iken
ipiok, isiok, tapiok tururwon. Karauk osap iken
ronkat eposek wa kos jekur kamwareäu.
25 Kesernuk, iken enmoksau atap atap wa
inäiäu. Iken enmoksau karar senek, isiok, ipiok,
tapiok wou, aka aka jekur kamkamoteäi.
26 Utianik, karar osap tätäi ounuk, enmoksau
erekapu tätäi oi potaiei. Utianik, iken ipiok
ra, isiok ra, tapiok wou ra, karauk roat akas
aparianik, enip jou mona, kiro iken enmoksau
erekapu nepipirai.
27 Ak rowe. Ak erekapu tururin, kiro ak Krais
nukan enipsau. Ak karar karar kon enipsau
senek rai.
28 Anut nukan roasiret kamuk opok, Anut
nukas amke, Jisas nukan ämän oi ariaun roat
sare marowon. Ko ätäi nukan ämän roianik,
äräun roat sare marowon. Ätäiar, ko tamaraun
roat sare marowon. Keseria, kos karauk roat
kurur atap atap maun sare marowon. Karauk
sip roat jekwaraun sakau arowon. Karauk

ak roasiret sarwaraun sakau arowon. Karauk ronkat eposek karauk roasiret kamwaraun sakau arowon. Karauk menan ämän atap atapus aräun arowon.
29 Akan ronkat roat erekapu Jisas nukan ämän oi ariaun roat ra? Ak erekapu Anut nukan ämän roianik, araun roat ra? Ak erekapu tamaraun roat ra? Ak erekapu kurur atap atap maun roat ra?
30 Ak erekapu sip aru jekwaraun sakau orip ra? Ak erekapu kar menan ämän atap atapus aräun itok ra? Ak erekapu kiro ämän piriraun itok ra? Wa senes, wa. Anut nukas roat karar karar akan sarau maun sakau atap atap arowon.
31 Utianik, ak Korin roasiret, ak Osou Näu nukan sakau eposek senes owaun woiakas weanik, ronkat sakau oiäi.

Is rusapai kar onok eposek senes ätär maram. Kiro onokus karauk onok erekapu itimwareäu.

13

Iken jaunokot mesin woiokos meiäun onok.

1 Is karauk menan roat akan ämän atap atapus pak, Anut nukan sarau eitek akan ämänis pak areita, utianik, is karauk roasiret mesin isan woias wa meieita rai, isan ämän kiro kanam wak ori senek erar jejep täiäi.
2 Is Anut nukan ämän araun sakau orip, is ronkat eposek senes orip Anut nukan ämäiewon ämän nukan onoktapau äpu momoi, isan woi epar momin kiro sakau senes, okon, is omtapau oikuräun itok, utianik, is karauk roasiret mesin

isan woias wa meieita rai, kiro onok keseriäim
erar senek.
3 Is karauk roasiret isan osap erekapu ariäim,
isan enimsau karauk roat akas epis makoiraun
aroita, meiäm, utianik, isan woias karauk
roasiret mesin wa meieita rai, is kar osap eposek
wa owam.

4 Inok ro ko kon jauk mesin kon wous meieäu,
kiro ro ko wou päurar orip, ko karauk roasiret
opok onok eposek miäu, ko karauk roasiret akan
osapun wous wa weäu, ko nukan enip oik jou
muromara, wa nepipiriäu.

5 Ko karauk roasiret woiaka aru maraun ämän
aru wa miäu. Ko nukarar nukan enip oik maun
mesin ronkatäun karauk roasiret akas kon onok
tainoraun rai wa keseriäu. Ko kurte kasak wa
peäu. Karauk roasiret akas ko opok onok aru
mona rai, kos ätäi ak opok onok aru maun wa
ronkateäu.
6 Kiro ro karauk roat mesin wous meieäu,
ko owo onok aru keseriäi aparianik, wou wa
ereriäu, utianik, owo onok tuku keseriäi apari-
anik, wou ereriäu.
7 Kos orip orip karauk roat jekur kamwareäu,
ko orip orip karauk roasiret onok eposek maun
mesin wou epar miäu, ko orip orip wou erer
orip owo onok eposek karauk roat akas ko opok
keseraun kame raiäu, karauk roat akas ko usu
nuruna, ko orip orip sakau tai raiäu.

8 Kiro karauk roasiret mesin woiakas meiäun
onok, ko wa utai. Wa senes, wa. Ko orip orip
keseriar rawai. Utianik, Anut nuka pakan ämän
roat akas roianik, areai kiro orip orip wa rawai.
Roat akas kar menan ämän atap atapus areai,

Anut nukas ak tämarai. Iken äpu miäum onok
nais ämäiäi.
9 Rusapai, ik Anut nukan ämän onoktapau
erekapu äpu wa, eteinanak karar. Ik Anut nukan
ämän eteinanak karar areäum.
10 Utianik, tawa, Krais koianik, osap erekapu
eposek sarenuk, osap karar karar ik rusapai äpu
moram, kiro eteinanak atap atap inäiäi.
11 Meter is mokoinak opok isan ämän, isan
ronkat, mokoit akan senek. Rusapai is ro näwäu,
is mokoit akan onok wa tainoram.
12 Rusapai, ika Anut nukan neputapau siror
opokas apariäum senek, ik Anut jekur äpu mau
wa raum, omre tawa päi ses opok, kon nepu
amop aparam. Rusapai, is ko eteinak äpu,
utianik, kiro omre päi ses opok, is Anut nukas is
äpu muriäu senek, isas ko erekapu äpu muram.
13 Rusapai, onok 3 orip, orip orip rai. Kiro
Anut mesin woiaka epar miäum pak, kiro osap
tawa päun kameäum pak, iken woiokos karauk
roasiret mesin meieäum pak. Utianik, iken
woiokos karauk roasiret mesin meieäum, kiro
onok näwäu senes.

14

Ik roasiret Anut nukan ämän tuku awarau.

1 Keserianik, akan woiakas karauk roasiret
mesin meiäun orip orip sarau sakau mowe.
Ak Osou Näu nukan sakau atap atap owaun
woiaka sakau mowe. Utianik, kiro onok Anut
nukan ämän roasiret awaraun woiaka sakau
senes mowe.
2 Inok roasir ko karauk menan ämänis areäu,
kiro ko karauk roasiret awarau wa, ko Anut

karar auriäu, owon, kar ros kon ämän onoktapau äpu wa miäu. Ko Anut nukan Osou Näu nukan sakaus ämäiwan epar ämän ariäu.

3 Utianik, inok roasir ko roasiret Anut nukan ämän akan ämänis awareäu, kiro ron ämänis kiro roasiret akan woiaka Anut mesin sakau maromoi, onok eposek keseraun woiaka siräi mareanik, akan woiaka päurar rawaun mareäu.

4 Inok roasir ko karauk menan ämänis ämän mareäu kiro ämänis kiro ro nukan wou Anut mesin sakau muriäu, utianik, inok roasir Anut nukan ämän roasiret akan ämänis awareäu, kos nais kiro Kristen roasiret erekapu akan woiaka sakau mareäu.

5 Isan ronkat, ak erekapu karauk menan ämänis äräiei kiro eposek, utianik, is ak Anut nukan ämän roasiret akan ämänis awaraun rai sakau ronkatem. Inok roasir ko Anut nukan ämän roasiret amop awareäu, kon saraus kiro ro ko karauk menan ämänis areäu sarau itimoriäu. Karauk menan ämänis Anut nukan ämän roasiret awaraun kiro itok wa, utianik, karauk roat kiro ämän ätäi piriraun rauna rai, kiro itok, pirirna, Kristen roasiret erekapu sarwareäu.

6 O jaiat, ak kiro ämän mesin jekur ronkatewe. Is ak rawa koumoi, karauk menan ämän atap atapus awaroita rai, kiro ämän roumoi, äpu maun itok ra? Wa senes, wa! Kiro ämänis ak wa sarwarai. Utianik, is karauk ämän Anut nukas is amop ätär murowon akan ämänis awaram, is ak ronkat eposek aram, is Anut nukan ämän amop awaram, is kar ämän eposek tamaram, kiro ak sarwaraun itok.

7 Ak kiro osap totok wäpik jejep täiäi keseriar

ronkatewe. Gita ra, or ra, roat akas ewarar
wena, kiro osap jejep jekur wa peäu. Owo sir
wäun kon pätu oinam, gita weta, jejep eposek
penuk, roasiret roiäi.
8 Kiro keseriar, weräiäun ses opok, weräiäun
pupu jekur wa urna rai, marai roat ak weräiäun
osap owose jekur maiei?
9 Ak ran kesenek, ak karauk menan ämänis
roasiret äpu wa awarona, ak kiro ämän onokta-
pau owo senek rau wou wäiei. Akan ämän erar
omnokou opok nai.
10 Epar senes, okoro omnokou opok ämän atap
atap sosop rau, utianik, ak erekapu onoktapau
orip.
11 Kar ros is kon ämän onoktapau äpu wa
aironuk rai, kon ronkat is kar menan ro äiäi, isas
ran ko kar menan ro äiäm.
12 Ak ran kesenek, ak Anut nukan Osou nukan
sakau atap atap owaun ronkat sakau miäi. Kese-
ria, ak Kristen roasiret sarwaraun kiro Osou Näu
nukan sakau owaun sarau sakau mowe.
13 Kiro onokun, inok ro ko karauk menan ämän
areäu, ko kiro ämän ätäi piriraun sakau owaun
Anut aurai.
14 Utianik, ak jekur ronkatewe, is karauk
menan ämänis Anut auram, kiro isan osou karar
auriäim, isan ronkat erar raiäu.
15 Keseria, is owosäm? Is Anut auraun, is
isan ämänis Anut aurita, isan osou ronkat orip
erekapu ko aurita, roasiret rowaiei. Is Anut jou
murianik, sir waun isan osou ronkat pak erek sir
wäm.
16 Utianik, nan osous kar menan ämänis Anut
auram, kar ro ko na siatap tane raiäu, owose

roumara, epar äiäi? Ko nas aremon äpu wa.
17 Nas Anut ‘pere’ auriäum, kiro eposek,
utianik, kar ro na siatap tane rau kiro ko
isanarau wa.
18 Is Anut ‘pere’ aurim, owon, omre orip orip
is karauk menan ämänis auriäim. Epar, is ak
erekapu itimwareäim.
19 Utianik, roasiret Anut nukan ämän rowaun
tup aparau kouna, ämän eteinak akan ämänis ak
rowaun senekur awaram. Utianik, kar menan
ämän sosop ak äpu mau senek wa kiro ak
awaraun itok wa.
20 Jaiat, ak mokoit akas ronkateäi senek wa
ronkatäu. Ak mokoinakut onok aru wa miäi
senek rawe, utianik, roat näunäu akan ronkat
orip rawe.
21 Anut nukan sintore ämän buk opok meter
Aisaia nukas keser jer wewon,
“Näwäu nukas äiewon, ‘Is karauk omsau
pakan roat isan ämän awaroita, akas akan
ämänis isan roasiret awaraiei. Is karauk omsau
pakan roasiret akan oiaksaus ak awaram. Is
keseram, utianik, ak isan ämän wa rowaiei.’ ”
Aisaia 28:11,12
22 Keseria, karauk menan ämänis areai onok
kiro onok atap Anut nukan sakaus ätär maraun
keseriäu. Utianik, kiro onokus roat akan woiaka
Jisas mesin epar mau wa Anut nukan sakau
ätär mareäu. Utianik, Anut nukan ämän akan
ämänis aräun onok kiro roasiret akan woiaka
Jisas mesin epar moin amop tamareäu.
23 Keseria, tup aparaun omre opok, roasiret
erekapu koi tururna, akas erekapu menan ämän
atap atapus arena, karauk roasiret akan woiaka

epar mau wa ak ran erek pemana, kiro ämän
atap atap roumana, äiäiei, “Kiro roat ak raiaka
käienuk, keseri rai?”
24 Utianik, ak Anut nukan ämän amop
awarona rai, kar ro ko wou epar mau wa ra, kar
kasikan ro ra, ko kiro owa päi, kiro ämänis kon
waukauk mukus senek wenuk, ko äpu mai ko
onok aru miäu ro. Kiro ämän ko rowaies, kon
onok erekapu wasare murai.
25 Kon owo onok wou uru ämäi rau amop saräi.
Keseria, ko uou sur wemara, Anut jou murianik,
awarai, “Epar senes, Anut ak pak rau.”

26 O jaiat, is ak kiro onok keseraun awarom,
ak tup aparaun koi tururia, ak owosäiei? Ak
erekapu sarau orip. Kar ro ko sir wäi, kar ro koi
Anut nukan ämän tamarai, kar ro ko kar ämän
Anut nukas ko auruwon awarai, kar ro ko kar
menan ämänis ämän mai, kar ro ko kiro ämän
ätäi pirirai. Ak kiro onok erekapu keseraiei,
kiro Anut nukan roasiret sarwareanik, sakau
maraiei.
27 Inok roasiret ak karauk menan ämänis
aräun, ro sosopus wa aräu, oiroror ra, roat 3 ori-
pas aräiei, kiro itok. Ak ämän wa poutotonäiäu.
Karas are kurenuk, karas ruris keserwe. Kar ros
kiro ämän onoktapau pirir mai.
28 Utianik, kar ro kiro ämän onoktapau piri-
raun itok warnuk rai, kiro ro kar menan ämänis
areäu ro wa aräu, asor rawai. Ko kon ronkat
pakas Anut pak päurar äräura.

29 Anut nukan ämän roianik, aräun roat oiro-
ror ra, 3 orip karar karar siräi arena, karauk
roasiret rai akas kiro ämän wasarewaraiei.

30 Utianik, Anut nukas kar ro kiro opok tane
rawai, ämän awau nurunuk rai, kiro ro siräi
arenuk, amke arewon ro ko asorai.
31 Ak erekapu karar karar Anut nukan ämän
roasiret marona, keseria, roasiret erekapu ak
ämän äpu momana, akan woiaka onok eposek
keseraun siräi marai.
32 Inok roat ak Anut nukan ämän roasiret
mareäi ak akasar akan oiaksau jekur kamäiei.
33-34 Owon, Anut ko sarau erekapu tuku miäu,
ko sarau sepuk sepuk wa miäu. Ko wou päurar
orip sarau miäu. Kesernuk, ik kon onok taino-
rau.

Karauk Anut nukan roasiret mena atap atap
tururiäi senek, akan tup aparaun ses opok
ran, asiret ak wa araiei, ak asor rawaiei. Ak
inikwarna, ak ämän wa maiei. Ak roat akan
inkaruru rawaiei. Kiro iken Juda akan sintore
ämänis keser äiewon.
35 Ak owo ämän onoktapau äpu wa, kiro äpu
maun akan komurakat akan owa totwarona,
awaraiei. Utianik, roasiret erekapu turur rauna,
kar asires siräi ämän mai, kiro onok aru senes.

36 Ei, ak Korin menan roasiret, akan ronkat
Anut nukan ämän ak pakas onoktorowon ra?
Akan ronkat kon ämän ak opok karar kowon ra?
Wa senes, wa.
37 Kar ron ronkat is Anut nukas kon ämän
roasiret awaraun sakau irowon ra, Osou Näus
kar sakau eposek irowon äienuk rai, kos okoro
ämän jer we marom kiro Näwäu nukan sintore
ämän äpu mianik, awarai.
38 Utianik, kiro ro isan ämän jer wemin wa
tainornuk rai, ak kon ämän wa tainoraiei.

39 O jaiat, keserna, ak akan woiakas roasiret
Anut nukan ämän maraun sakau mowe. Utianik,
ak karauk roasiret karauk menan ämän atap
atapus aräun wa tämarau.
40 Utianik, ak tup aparaun ses opok, karauk
roasiret sarwaraun ronkateanik, onok eposek
jekur tainorwe.

15

Krais ko meiemara, ätäi siräiwon ämän

1 O Jaiat, is ak meter kiro Anut nukan
Ämän Eposek maroita, roianik, akan woiaka
sakau moin, rusapai, ätäi kiro ämän ronkatäun
awarom.
2 Ak kiro Ämän Eposek mareäimin jekur
roianik, sakau atona rai, kiro Anut nukas ak
imwareäu. Ak kiro wa keserna rai, akan woiaka
kiro erar epar moin.

3 Is kiro Ämän Eposek amke awaromin, isaka
amke oumoi, rusapai ak arom. Kiro ämän
onoktapau näwäu. Kiro Krais iken onok aru
jäkäi mukaun meiewon. Anut nukan ämänis
meter äiewon siar keserwon.
4 Ko meienuk, up kurein omre 3 opok, ko
ätäi awau siräiwon. Anut nukan ämänis meter
äiewon siar keserwon.
5 Ko siräimara, Pita amukup pewon. Keser-
mara, kon tamareäwon roat 12 orip amiakap
pewon.
6 Keseria, kiro roasiret sosop akan woiaka
ko mesin epar moin amiakap penuk, aparin,
akan namba 500 itimorwon. Kiro roasiret akan

amiakas ko aparin karauk rusapai rai, karauk
meiein.
7 Keseria, ko Jems amukup penuk, aparwon.
Kesermara, kon ämän oi ariai roat erekapu
amiakap penuk, aparin.
8 Roasiret akan woiaka epar moin erekapu
apari kurena, is ran amiap rusapai penuk,
aparmin. Is karauk ämän oi ariai roat pein senek
kiro apu pakas päu wa.

9 Anut nukan ämän oi ariai roat kamuk is enim
jou näwäu wa. Anut nukan roasiret akas is ko
Jisas nukan ämän oi ariäu ro rai äiäu wa, owon,
isas meter roasiret akan woiaka Jisas mesin epar
moin aru mareaimin.
10 Utianik, Anut nukas kon wou näu oripas
is sareirianik, is kon ämän oi ariaun sare
murowon. Anut nukas is erar sareirau wa, is
sarau sakau senes mianik, karauk Jisas nukan
ämän oi ariai roat erekapu itimware raim.
Utianik, isan sakaus kiro sarau mau wa, Anut
nukasar kon wou näu oripas is sakau ironuk,
kiro sarau mururam.
11 Anut nukan ämän isas maroram ra, karauk
akas marorai ra, ik kiro Anut nukan ämän karar
mareäum. Ak roianik, woiaka epar miäi.

Ik erekapu meieanik, ätäi siräiäm.

12 Ik Krais ko meiemara, ätäi siräiwon ämän
awarota, roiäi. Keseria, ak kamuk karauk roat
akas owon “Roasiret meiäi ak ätäi wa siräiäiei”
rai äiäi?
13 Roasiret meiäi ätäi wa siräiäiei ämän epar
warnuk rai, kiro Anut nukas Krais ätäi siräi
murau wa.

14 Anut nukas epar Krais siräi murau warnuk
rai, Anut nukan ämän eposek mesin aware ari-
ram kiro onoktapau wäpik, ak ko mesin woiaka
epar moin ran onoktapau wäpik.
15 Kiro ämän ko siräiwon mesin awareäum
epar warnuk rai, karauk roasiret akas ik Anut
mesin sät ämän miäum rai äiäun itok, owon, ik
Anut nukas Krais meienuk, ätäi siräi muruwon
rai awareäum. Utianik, roasiret meiein ätäi
siräiäu senek warnuk rai, kiro epar Anut nukas
Krais siräi murau wa.
16 Anut nukas roat meiäi ätäi wa siräi mareäu,
kiro ämän epar rai, Anut nukas Krais ätäi siräi
murau wa.
17 Anut nukas Krais siräi murau wa maro, akan
woiaka Krais mesin epar moin kiro erar mowoi,
ak akan onok aru opokar rawoi.
18 Keserianik, kiro roasiret akan woiaka Krais
mesin epar mianik, meiein ak wasarein. Anut
nukas ak imwarau wa.
19 Ik Krais mesin woiok epar mianik, kos ik
opok onok eposek mukaun kame raum. Utianik,
kiro onok eposek ik opok keseraun okoro om-
nokou opok karar kame rawam, karauk roasiret
akas ik apaikianik, äiäiei "Wopurut! Kiro
roasiret ak erar sarau sosop mianik, meiäiei."

20 Utianik, kiro ämän epar senes. Anut nukas
Krais ätäi siräi mowon, ko awau woian o senek
amke siräiwon, okon, ik äpu roasiret meiein
erekapu siräi marai.
21 Kar ros meiäun onok amop mowon, keseriar
kar ros ätäi siräiäun apu sarewon.
22 Roasiret ak Adam pakas pein, okon, ak ko
senek meiäiei. Kiro onok senek, roasiret ak Krais

pak pasar rai ak ko senek ätäi awau siräiäiei.
23 Utianik, ak karar karar akan siräiaun ses
opokar siräiäiei. Amke Krais awau woian o
senek siräiewon. Tawa, ko ätäi kounuk, kon
roasiret nais siräiäiei.
24 Keserna, omnokou wasaräun omre kowai,
Krais nukas kamwareäin roat näunäu pak roat
enmaka orip pak roat sakau orip pak akan
sakau erekapu aru marai. Kesermara, kos osap
erekapu kamwaraun kon momok, Anut nukan
ipokup murai.
25 Rusapai Krais nukas okoro omnokou kame
rawai pote, Anut nukas kon iwäi jaukut erekapu
itimwareanik, kon isou inkaruru murai.
26 Kon iwäi jaunakat erekapu aru sareanik,
meiena, kos meiäun sakau nais itimorai.
27 Owon, Anut nukan ämänis keser äieu, "Anut
nukas osap erekapu kon isou inkaruru mowon."
Sam 8:6
Kiro amop senes. Anut nukasar osap erekapu
Krais nukan isou inkaruru mowon. Keseria, ik
epar äpu, Anut nukasar ko Krais nukan isou
inkaruru rawau wa.
28 Kiro osap erekapu Krais nukas kamäun
kon isou inkaruru monuk, Krais nukasar nuka
Anut nukan inkaruru rawai. Amke Anut nukas
osap erekapu kon mokoin isou inkaruru mowon.
Utianik, tawa ätäi mokoi nukasar momokun
inkaruru raunuk, Anut nukas kiro osap erekapu
kamäi.
29 Ak rusapai kiro onok mesin ronkatewe.
Karauk roat jaunakat meiena, akan jaunakat
meiein sarwaraun akan enmaka atea, Krais
nukan enip pakas an joiäi. Karauk roat akas

Anut nukas roat meiäi ätäi awau wa siräi marai
äiäi. Akan ämän eparnuk rai, kiro roat ak jau-
nakat meiein mesin an joiäi ak owon keseriäi?
30 Utianik, is rusapai, ik mesin awarom. Meiein
roat ätäi wa siräiäiei maro, ik owon orip orip
Anut nukan ämän maraun usu oi ariäum?
31 O jaiat, is ak epar senes awarom, is omre
orip orip karauk roat akas is iworona, meiäm ra,
wa ra, ronkateanik, sarau moram. Ak erekapu
iken Näwäu, Jisas Krais pak pasar rai mesin isan
woi ereru, okon, is kiro ämän ak opok ämäi mau
senek wa.
32 Utianik, isan ronkat kiro, okoro omnokou
pakan osap mesin woias meieäim maro, is okoro
Efesas menan roat ak kurukan opur sei senek
pak weräianik, owo osap owam? Rowe, roasiret
meiäi ätäi wa siräiäiei maro, ik äiäu,

"Ik rusapai nepipirmoi, o an pak jau, owon, ik
ariwa meiäm." *Aisaia 22:13*

33 Ak karauk roat inikwarona, wa sätwarau.
Ak onok aru miäi roat pak tämuräiena, kiro roat
akas akan onok eposek aru maraiei.
34 Ak akan onok eposek meter miäin ätäi
ronkateinai, onok aru utowe. Is akan oioraka
naun okoro ämän awarom, owon, akan karauk
roasiret ak Anut äpu wa.

Iken enmoksau ätäi awau siräiäiei.

35 Utianik, karauk roat akas keser totwaraiei,
"Roat meiäiei, Anut nukas ätäi owose siräi
marai? Akan enmaksau owo senek saräiei?"
36 Kiro ronkat wäpik roat akan ämän! Ak äpu,
ak o uku weäi, kiro o uku omnokou uru wa
nokoutirinuk rai, tu awau wa päi.

37 Kiro owo o uku weäi kon näu orip wa weäi.
Ak o uku karar weäi. Ak atum uku ra, saki uku
ra weanik, ak akan uku karar weäi.
38 Utianik, Anut nukasar akan näu atap atap
sare mariäu. Kos uku atap atap kon näu atap
atap ariäu.
39 Enmaksau erekapu karar wa. Roat akan
enmaksau atap, opur akan enmaksau atap, ai
akan enmaksau atap, was akan enmaksau atap.
40 Omar oikan osap akan enmaksau atap,
omnokou pakan osap ran akan enmaksau atap.
Utianik, omar oikan osap akan mer atap, om-
nokou pakan osap akan mer atap.
41 San kon merek atap, keir kon merek atap,
pai raut karar karar akan merek nais atap atap.
42 Kiro senek, tawa, roasiret meiein ätäi
siräiäiei, kiro o uku senek. Enmaksau up kureäi
kiro nokoutirianik, poomreäu, enmaksau siräiäu
atap kiro nokoutirianik, poomreäu senek wa.
43 Enmaksau up kureäi, kiro ukun orip sakau
wäpik, enmaksau ätäi siräiäu kiro eposek sakau
orip.
44 Kiro enmaksau up kureäi kiro omnokou
pakan, kiro enmaksau siräiäu kiro omar oik
rawai.
Omnokou pakan enipsau raunuk raroi, omar
oikan enipsau nais raiäu.
45 Anut nukan ämän meter jer we moin,
keser äiewon, “Anut amke kar ro Adam ate
monuk, kiro ro ko okoro omnokou opok rawaun
sarewon.” *Stat 2:7*
Utianik rusapaian Adam kiro atap senes kos
omar oik awau orip orip rawaun sakau ikowon.

46 Anut nukas koteteip omar oikan enmok-
sau ikau wa, amke omnokou pakan enmoksau
ikowon. Tawa ik omar oikan enmoksau ikai.
47 Amkewan ro Adam ko okoro omnokou
pakan pewon. Anut nukas omnokou oianik, ate
mowon. Rusapaian ro ätäi sirawon ko omar
oikan enipsau orip.
48 Okoro omnokou pakan roasiret, ak kiro
omnokou ate mowon ro senek. Utianik, omar
oikan roasiret ak kiro omar oikan ro senek
saräiei.
49 Ik rusapai kiro omnokou pakan ro senek
raum, keseriar tawa ik omar oikan ro rau senek
rawam.

50 O jaiat, is ak epar senes awaron, okoro
omnokou pakan roasiret ak omnokou pakan
enmaksau orip ak Anut nukan kameäu mena
omar oik toneanik, kiro pakan osap eposek wa
owai, wa senes wa. Osap poomreäwos, osap wa
poomreäu wa owai.
51 Ak rowe, is ak kar ämäiwan ämän eposek
awaraurim. Ik erekapu wa meiäm, utianik, iken
enmoksau ätäi atap pirirai.
52 Kiro amiok sipakariäum senek kurte ke-
seram. Tawa Anut nukan sarau eitekus pupu
ruris rau urunuk, kiro onok keserai. Pupu
urunuk, roumana, meiein roat ätäi siräiäiei, ätäi
wa aru maiei, ak erekapu atap etäiäiei.
53 Kiro enmaksau poomreäi etäimana, eposek
orip orip rawaiei. Kiro enmaksau meiein
etäimana, awau orip orip rawaiei.
54 Kiro onok kesernuk, epar senes kiro ämän
Anut nukan buk opok rau epar peu. Kiro keser

äiewon, “Meiäun sakau Anut nukas erekapu aru murianik, itimorwon.” *Aisaia 25:8*
55 “Meiäun onok kon sakus inok itimoriäu? Meiäun onok kon sakaus inok tätäi nuriäu?” *Hosea 13:14*
Kos kar ro itimorau senek wa. Rusa kon sakau erekapu manowon.
56 Meiäun onok kon sakaus kiro roasiret onok aru miäi tätäi ariäu. Onok aru kon sakau kiro sintore ämän pakan oiäu.
57 Utianik, ik Anut ‘pere’ aurmoi, kon enip jou murau, owon, Anut nukas iken Näwäu, Jisas Krais äsimornuk, kos ik sakau ikonuk, ik kiro marai itimoriäum.
58 O jaiat, is ak mesin woias meieäim. Keseria, ak sakau tai rawe. Ak kar osap inikerna, ak onok aru opok wa rewarai. Ak orip orip Näwäu nukan sarau mowe. Owon, ak äpu ak Näwäu pak pasar rauna, akan sarau miäi kiro wa wasaräi.

16

Pol nukas aiauk karauk jaunakat araun rai awarowon.
1 Is rusapai kiro aiauk akas turur mona, Anut nukan roasiret Jerusalem mena rai araun awaraurim. Is meter Galesia provins pakan roasiret akan woiaka epar moin kiro onok ätär maromin senek ak nais kiro onokur tainorwe.
2 Ak erekapu akan sarau pakas aiauk oiäi. Keserna, tup näu opok ak karar karar akan aiauk owo senek oin inäinai, karauk akan owa mowe. Keserna, is koita, ak aiauk tururaun sarau wa maiei.
3 Akasar karauk roat kiro aiauk turur moin Jerusalem näu mena oi potaun sare marowe. Is

ak siarakap koita, is kar pas Jerusalem roasiret
akas kiro roat äpu maraun jer we mareanik,
aroita, oi potaiei.
4 Utianik, isan ronkat is ak pak potaun sarau
orip raroi, is ak pak erek potam.

Pol nukan ronkat

5 Is Masedonia provins potam. Is kiro pakas
potoita, ak rawa kowam.
6 Is ak pak pote omre rumukur rawam. Is äpu
wa, is roros ses opok ak pak rawam ra, wa ra.
Keserita, is ak utware manaurita, isan manaun
ses opok, ak is sareiraiei.
7 Is ak pak omre katu rawau utom. Anut
Näwäu nukan ronkat, is kiro opok omre ru-
mukur rawaun aironuk, is ak pak omre rumukur
rawam. Warnuk, wa.
8 Utianik, is Efesas mena raita, Pentikos* omre
päi.
9 Owon, Anut nukas okoro Efesas menan
roasiret sarwaraun apu im tuewon. Is roasiret
akan woiaka epar maun sakau näwäu irowon.
Utianik, karauk roat akas is pak iwäi morai.

10 Timoti ko ak rawa potonuk, akas ko ‘pere’
aurianik, imäi jekur kamewe. Ak kiro onok
keserna, ko wa iminäi, owon, ko is Näwäu nukan
sarau miäim senek kos nais mora.
11 Keseria, akas kar ro inikerna, kos Timoti ko
ro tenemai rai, mekesuk wa nurai. Ak ko ätäi
manaun omre opok jekur isanarwe. Ko ätäi is
rawa kowaurnuk, ak ko isanarna, ko wou päurar
orip kowai, owon, is ko pak karauk jaunokot pak
erek kowaun kamware raim.

12 Rusapai is iken jaunok, Apolos mesin awa-
raurim. Is ko karauk jaunokot pak ak koi
apwaraun sakau auriäimin, utianik, ko rusapai
ak koi apwaraun wou ererau wa. Tawa ak koi
apwaraun apu raunuk, ko epar kowai.

13 O jaiat, ak jekur aparwe. Akan woiaka epar
moin sakau atowe. Ak wa iminäu, sakau tai
rawe.
14 Akan jaunakat mesin orip orip woiakas
meienai, sarwarowe.

15 O jaiat, ak Stefanas kon tupsiu pak äpu.
Akaia provins opok kiro tupsiu akteteip woiaka
epar moin. Ak Anut nukan roasiret sarwaraun
karar sarau sakau miäi.
16 Ak kiro onok keseriäi roat akan ämän jekur
tainoraun rai sakau awarom. Ak kiro roat senek
pak karauk roasiret ak pak sarau miäi akan
inkaruru rawe.
17 Stefanas, Fortunatus, Akaikus akas is koi
apairona, isan woi ereru, owon, is äpu ak
erekapu is koi apairau senek itok wa. Akas akan
omoi oumoi, is koi apairoin.
18 Ak is sareiroin, okon, isan woi näu sareäu,
meter akas ak sarwarna, akan woiaka nais näu
sarein. Ak äpu, kesek roat ak enmak orip, okon,
akan ämän tainorwe.

Pataraun ämän

19 Esia provins pakan roasiret akan woiaka
epar moin akas ak ‘pere’ awaroi. Akwira, Prisila
ori pak roasiret akan woiaka epar moin akas
awan owa tururia, akas Näwäu nukan enip
pakas ak ‘pere’ awaroi.

20 Iken jaunokot is pak rai akas ran erekapu ak
‘pere’ awaroi. Ak aka aka woiakas meiäun ätär
maraun ipiak atotowe.
21 Is Pol, is okoro ‘pere’ ämän isan ipiasar jer
we marom.
22 Utianik, inok roasir ko Näwäu mesin wous
meiäu wa, is Anut aurta, kos kiro roasir aru
muraura.
Is äiem, “Näwäu, na koi!”
23 Iken Näwäu, Jisas nukas kon wou näu oripas
ak sarwareanik, ak pak rawai.
24 Ak erekapu Jisas Krais pak pasar rai, okon,
is ak erekapu mesin woias meieäim. Epar.

Anut nukan Ämän Eposek
New Testament in Girawa

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Girawa

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
79f715b0-a1c7-58ec-85a5-b96f2ba338fd